
Kaikki Nuorten parlamentin istuntoa varten lähetetyt suulliset kysymykset 2014 Alla muntliga frågor som skickats in för Ungdomsparlamentets plenum 2014

Yhteensä 166 kpl. Oikoluettu versio.

Pääministeri Jyrki Katainen

1

Hetan peruskoulu
Enontekiö
Lapin vaalipiiri

Santeri Kirkkala

Kansallisen valuutan käyttöönotto

Osoitan kysymykseni pääministeri Jyrki Kataiselle. Euro-valuutan ulkoinen arvo on noin 18 % liian vahva Suomen teollisuuden kilpailukyvyn kannalta. Olisiko järkevää erota euroalueesta ja ottaa käyttöön oma kansallinen valuutta, jotta voitaisiin tehdä devalvaatio suomalaisen kilpailukyvyn kasvattamiseksi?

2

Emäkosken koulu
Nokia
Pirkanmaan vaalipiiri

Jirka Haume

Median rooli politiikassa

Arvoisa puhemies!

Keskustelu median roolista politiikassa on vilkastunut viime vuosina median käytön lisääntymisen myötä. Erinäiset vaaliraha-, lahjus- ja suhdet kohut ovat heikentäneet kansalaisten luottamusta poliitikkoihin. Kansanedustajista nähtävät puolet eivät ole enää niinkään heidän käsissään, vaan jokainen kansalainen saa muodostaa oman käsityksensä henkilöistä useiden eri median lähteiden

perusteella. Media määrittelee yhä enenevässä määrin kansan tietoutta politiikasta. Muodostaako media politiikan agendan, mikä on eri medioiden rooli politiikassa?

3

Ähtärin yhteiskoulu
Ähtäri
Vaasan vaalipiiri

Perttu Vasikkaniemi

Suomen eduskunnan koko

Sekä Tanskassa että Norjassa kansanedustajia on vähemmän kuin Suomessa. Kun merkittäviä päätöksiä tehdään myös Euroopan parlamentissa, jonne lähetämme omat edustajamme, tuntuu että Suomessa on liikaa kansanedustajia suhteutettuna maan asukaslukuun ja eduskunnan tehtäviin. Millä perustelette sitä, että Suomessa yhä edelleen tarvitaan 200 kansanedustajaa?

4

Vanttilan koulu
Espoo
Uudenmaan vaalipiiri

Otto Korhonen

Eläkkeet

Suomen väestön keski-ikä nousee jatkuvasti, nykyään se on 41,4 vuotta, mutta sen arvellaan vielä nousevan reilusti. Eläkkeen saajien määrä nousee vuonna 1946–1949 syntyneiden suurten ikäluokkien johdosta, ja eläkkeen maksajien määrä laskee alhaisen syntyvyyden vuoksi. Miten hallitus on ajatellut turvata tuleville sukupolville samanlaisen eläkkeen kuin nykyiset eläkkeensaajat saavat?

5

Moision koulu
Salo
Varsinais-Suomen vaalipiiri

Tony Raitanen -> Marie Lehtinen

Virat ja kuuluminen puolueisiin

Suomalaisista kuuluu puolueisiin vain noin 8 %. Miten silti on mahdollista, että tärkeät hallinnolliset virat täytetään puolueiden "sisältä"? Suurin osa virkaan oikeasti pätevistä ei voi edes hakea virkoja. Koska tähän suureen epäkohtaan saadaan korjaus niin, että vain hakijan pätevyys ratkaisee?

6

Nummelanharjun koulu
Vihti
Uudenmaan vaalipiiri

Sini Saari

Velkaantumisen pysäyttäminen

Kuinka velkaantuminen saadaan pysäytettyä, kun veronmaksajia tulevaisuudessa on yhä vähemmän?

7

Seinäjoen lyseo
Seinäjoki
Vaasan vaalipiiri

Anna Rentola

Valtion velan maksaminen

Arvoisa puhemies!

Suomen kunnat ja valtio velkaantuvat. Jos velka jaetaan väkiluvulla, jokainen suomalainen on velkaa yli 17 000 euroa. Bruttokansantuotteen mukaan Suomi kuluttaa tällä hetkellä enemmän kuin saa. Nuoret ovat tulevaisuuden laskun maksajia. Miten kaikki velat maksetaan, ja ketkä sen tekevät?

8

Merenojan koulu
Kalajoki
Oulun vaalipiiri

Ida Kupari

Valtion velkaantuminen

Valtion velkaantuminen suhteessa bruttokansantuotteeseen on kasvanut tasaisesti vuodesta 2009 lähtien. Valtio ottaa tänäkin vuonna yli 7 miljardia euroa uutta velkaa. Hallitusohjelmaanne on kirjattu tavoite katkaista lisävelkaantuminen hallituskauden aikana.

Jos velkaantumista ei saada pysäytettyä, me nuoret olemme maksumiehiä tälle velalle.

Kysyisin valtiovarainministeriltä, onko hallitusohjelmaan kirjattu tavoite millään tavalla realistinen tämän hetkisestä näkökulmasta katsottuna ja riittävätkö suunnitteilla olevat 3 miljardin säästöt pysäyttämään valtion velkaantumisen?

9

Nurmon yläaste
Seinäjoki
Vaasan vaalipiiri

Sofia Norrbacka

Velkaantumisen pysäyttäminen

Arvoisa puhemies!

Suomi on elänyt usean vuoden yli varojensa eli velkaantunut rajusti. Tulevien sukupolvien tehtävä on kuitenkin aikanaan maksaa velkaa takaisin. Mihin toimenpiteisiin hallitus aikoo ryhtyä velkaantumisen pysäyttämiseksi?

10

Härkävehmaan koulu
Hyvinkää
Uudenmaan vaalipiiri

Venäläinen Viivi

Leikkausten kohdentaminen

Arvoisa puhemies!

Rahaa tarvitaan koko ajan lisää ja kuluja pitää leikata. Leikkauksia tehdäänkin, mutta miksi ne tuntuvat kohdistuvan juuri niihin arkipäiväisiin asioihin, jotka koskettavat lähes jokaisen tavallisen kansalaisen elämää. Piireihin, joissa isot rahat pyörivät jo nyt, syydetään yhä enemmän rahaa – mikä taas on pois vähäosaisimmilta. Tästä esimerkkinä ovat mm. isojen pomojen saamat bonukset, kun samaan aikaan ”alempia” työntekijöitä potkitaan pois jopa sadoittain kulujen vähentämiseksi. Kun näitä ja muita samankaltaisia leikkauksia tehdään, ajatellaan usein säästää, muttei lasketa loppuun asti tästä pitkällä aikavälillä koituvia kuluja. Esimerkiksi kotihoidon tukea tarvitaan monissa vähänkin köyhemmissä lapsiperheissä, mutta silti tätä tukea pienennetään vähän väliä. Eikö Suomen tulevaisuus ole juuri lapsissa?

Kysymys kuuluukin: Miksei leikkauksia mieluummin tehdä niistä asioista, jotka eivät kosketa jokapäiväisiä tarpeitamme? Mielestäni nämä ”suuret johtajat” pärjäävät vallan mainiosti ilman ylimääräisiä bonuksiakin.

11

Porin suomalaisen yhteislyseon koulu
Pori
Satakunnan vaalipiiri

Annika Anttila

Suomen velkaantuminen

Velkaantuneisuudessa Suomi lukeutuu toistaiseksi Euroopan keskikastiin. Kuitenkin Suomen hallitus joutuu kestävyysvajeen paikkaamiseksi ottamaan lisää lainaa. Valtiovarainministeriön ennusteen mukaan vuonna 2014 julkinen velka nousee yli 90 miljardin, mikä on hieman yli 59 prosenttia bruttokansantuotteesta.

Miten Suomen hallitus aikoo pysäyttää velkaantumisen ja milloin velkoja ryhdytään maksamaan takaisin, ettei koko velkataakka kaadu tulevien sukupolvien niskaan?

12

Karakallion koulu
Espoo
Uudenmaan vaalipiiri

Olivia Eckstein

Valtion velkaantuminen

Arvoisa puhemies!

Suomen tämänhetkinen taloustilanne on todella haastava. Valtion velka on kasvanut muutamassa vuodessa viidestä kymmenestä miljardista eurosta lähes sataan miljardiin euroon.

Hallitusohjelmassa sovittiin, että valtion velan kasvu pitää saada kuriin. Tällä viikolla hallitus sai kehysriihessä sovittua 2,3 miljardin sopeutustoimista. Kysyn, riittääkö se taittamaan Suomen velkaantumisen niin, että meidän sukupolvemme ei jää valtaisan velan maksumiehiksi?

13

Jussinpekan koulu
Sievi
Oulun vaalipiiri

Sini Tervämäki

Suomen takausvastuiden vaikutus maamme tulevaisuuteen

Suomi on sitoutunut takaamaan vaikeuksissa olevien euromaiden velkoja. Pystyykö esimerkiksi Kreikka maksamaan velkansa, vai vetääkö vaikeuksissa olevien maiden auttaminen myös Suomen entistä suurempiin taloudellisiin vaikeuksiin?

14

Winellska skolan
Kyrkslätt
Nylands valkrets

Anna Haavisto

Att stoppa ökande skuldsättning

Vad kommer Finland göra för att stoppa den ökande skuldsättningen? Är vår generation den som blir tvungen att betala skulden? Hur kommer regeringen att stoppa skuldspiralen?

Ulkoasiainministeri Erkki Tuomioja (ei pääse paikalle)

ei kysymyksiä

Kehitysministeri Pekka Haavisto (ei pääse paikalle)

ei kysymyksiä

Sisäasiainministeri Päivi Räsänen (ei pääse paikalle)

15

Leppävaaran koulu
Espoo
Uudenmaan vaalipiiri

Katainen

Felix Linnarinne

Arvoisa puhemies,
Venäjän ja EU:n välillä on käytössä viisumit. Viisumivapaus helpottaisi kaupan lisäksi turisteja. Moni nuori haluaisi esimerkiksi nopealla aikataululla lähteä seuraamaan suomalaista jääkiekkoilua KHL:n peleihin tai tulevaisuudessa Venäjällä järjestettäviin arvokisoihin. Viisumit ovat myös kalliita.

Viimeaikainen Ukrainan kriisi on huonontanut EU:n ja Venäjän välejä. Ovatko mahdollisen viisumivapauden tuomat riskit lisääntyneet ja pyritäänkö enää viisumivapauteen EU:n ja Venäjän välillä?

Hallinto- ja kuntaministeri Henna Virkkunen

16

Myllyharjun koulu
Loviisa
Uudenmaan vaalipiiri

Riikka Räsänen

Kuntarakenneuudistus

Arvoisa puhemies!

Hallitus on kaavaillut suurta kuntarakenneuudistusta jo kauan. Suomessa on tällä hetkellä 320 kuntaa, mutta kuntaliitosten myötä määrä laskee mahdollisesti jopa alle sataan. Kysynkin hallinto- ja kuntaministeri Virkkuselta, mitä hallitus aikoo tehdä vähemmistökielen, ruotsin, aseman turvaamiseksi yhdistetyissä kunnissa?

17

Kesälahden koulu
Kitee
Pohjois-Karjalan vaalipiiri

Taru Jalkanen

Kuntaliitokset

Kuntien määrä on dramaattisesti vähentynyt 2000-luvulla, ja trendi jatkuu edelleen. Kuntaliitoksen kokeneena koululaisena haluaisin tietää, onko olemassa tutkittua tietoa kuntaliitosten hyödyistä tai haitoista?

18

Hollolan yläaste
Hollola
Hämeen vaalipiiri

Jesse Heiskanen

Kuntien pakkoliitokset

Arvoisa puhemies!

Kuntien pakkoliitokset mietityttävät nuoria. Miten pakkoliitokset tulevat vaikuttamaan nuoriin ja heidän arkeensa? Tulevatko kuntaliitokset muuttamaan koulujen tilannetta nykyisestään? Entä pysyvätkö terveydenhuoltopalvelut ennallaan? Miksi hallitus pyrkii ajamaan kunnat pakkoliitoksiin vastoin asukkaiden enemmistön tahtoa?

19

Valkeavuoren koulu
Kaarina
Varsinais-Suomen vaalipiiri

Amanda Randell

Kuntaliitosten vaikutus kouluihin

Hallitus kaavailee kuntaliitoksia. Näin ollen pienien kuntien sosiaali- ja terveysterveystoimet ovat vaarassa siirtyä kauemmas asukkaista. Onko näin käymässä myös peruskoulujen ja lukioiden kanssa?

20

Kempeleen kirkonkylän yhtenäiskoulu
Kempele
Oulun vaalipiiri

Kristian Hägg

Kuntaudistus

Arvoisa puhemies,
Suomessa on paljon pieniä kuntia, jotka takaavat kuntalaisilleen hyvät peruspalvelut. Miten kuntauudistus vaikuttaa pienempiin kuntiin, kun ne mahdollisesti liitetään isompiin kuntiin, ja miten tämä vaikuttaa peruspalveluiden takaamiseen kaikille kuntalaisille?

21

Hagelstamska skolan
Grankulla
Nylands valkrets

Andreas Aalto

Kommunsammanslagningarna

Grankulla stad är känd för sin goda service på båda språken och för att skoleleverna har nära till sina skolor. Många invånare är rädda för att servicen ska försämrans och skolor slås samman om staden går samman med Esbo. Är det motiverat att en fungerande helhet som Grankulla, som redan idag samarbetar med grannkommunerna, sammanslås till en större helhet?

22

Taivalkosken yläkoulu
Taivalkoski
Oulun vaalipiiri

Anssi Savelius

Kuntaliitokset ja palvelut

Arvoisa puhemies!

Alueellamme käydään paljon keskustelua kuntaliitoksista, koska aihe on kuitenkin hyvin ajankohtainen etenkin Taivalkoskella ja samalla myös muualla Suomessa. Kuntaliitoksista keskusteltaessa puhutaan yleisesti myös palveluista ja niiden säilymisestä sekä elinvoimaisuudesta. Miettiikö hallitus kuntaliitoksia tarpeeksi tarkasti eli myös pienien kuntien näkökulmasta tutustumalla niiden tietoihin ja oloihin tapauskohtaisesti?

23

Peltolan koulu
Vantaa
Uudenmaan vaalipiiri

Viitanen?

Saija Hietanen

Sähköisen asioinnin turvallisuus

Yhä useammat palvelut siirtyvät sähköisiksi, tänä keväänä mm. jatko-opintoihin hakeutuminen ns. Opintopolku-järjestelmässä. Olen huolissani kuitenkin tietoturvasta. Miten hallitus aikoo tulevaisuudessa tehostaa tietoturvaa ja taata kansalaisille turvallisen asioinnin yhä kasvavassa sähköisessä asiointissa?

Kulttuuri- ja urheiluministeri Paavo Arhinmäki

24

Ruusuvuoren koulu
Vantaa
Uudenmaan vaalipiiri

Kia Koskelin

Nuorisovaltuustot kaikkiin kuntiin

Kysymys urheilu- ja kulttuuriministeri Paavo Arhinmäelle.

Vantaalaisena vastavalittuna nuorisovaltuutettuna ihmettelen sitä, että kaikissa Suomen kunnissa nuoria ei kuunnella kunnallisessa päätöksenteossa. Kysyisinkin, voiko hallitus tehdä jotain, jotta nuorisovaltuustotoiminta laajenisi jokaiseen Suomen kuntaan?

25

Otalammen koulu
Vihti
Uudenmaan vaalipiiri

Kia Lindqvist

Nuorten vaikuttamiskeinojen parantaminen

Pari vuotta vanha kysely kertoo, että peräti 22 prosenttia nuorista ei ole lainkaan kiinnostunut politiikasta. Moni nuori kokee, että politiikkaan on hankala lähteä mukaan, itseä koskevat päätökset tehdään jossain kaukana ja niihin on hankala vaikuttaa. Millaisin toimin nuorten vaikuttamisen keinoja voitaisiin nostaa, että nuoret saataisiin paremmin mukaan päätöksentekoon?

26

Jyväskylän normaalikoulu
Jyväskylä
Keski-Suomen vaalipiiri

Lilli Koskinen

Nuorten parlamentin nimi

Nykyisellään Nuorten parlamentin nimi ei vastaa edustuksellisen kansanvallan yhteydessä käytettyä parlamentti-nimitystä. Kyseessä on pikemminkin: "Koulujen parlamenttikerhojen kyselytunti eduskunnassa."

Mikäli Nuorten parlamenttiin äänestettäisiin jäsenet ja sen kokouskäytännöt vastaisivat demokraattisia periaatteita, voisi puhua hyvällä omallatunnolla Nuorten parlamentista. Meidän tulisi seurata muiden maiden, kuten esim. Ruotsin ja Yhdysvaltojen, nuoria edustavista elimistä saatuja myönteisiä kokemuksia ja ottaa mallia niistä. Nykyinen Nuorten parlamentti -nimi tulisi varata todelliselle nuoria edustavalle elimelle, jollainen Suomeen tulisi perustaa pikaisesti demokratiavajeen täyttämiseksi.

Jyväskylän normaalikoulun parlamenttikerho ehdottaa, että nuorten parlamentin nimi muutettaisiin. Ehdotus on saanut tukea monelta suunnalta, kuten Keski-Suomen kansanedustajien ja Suomen Nuorisovaltuustojen Liiton, NUVA:n taholta.

Arvoisa ministeri! Tulisiko Nuorten parlamentin nimi muuttua?

Liikenneministeri Merja Kyllönen

27

Hetan peruskoulu
Enontekiö
Lapin vaalipiiri

Niko Korva

Jäämeren rautatie

Aikooko hallitus ryhtyä toimenpiteisiin Jäämeren rautatien rakentamiseksi Rovaniemeltä Kittilän ja Enontekiön kautta Norjan Altaan ja Tromssaan?

28

Puolankajärven koulu
Puolanka
Oulun vaalipiiri

Matti Hartikainen

Liukkaalla ajamisen harjoittelu

Liikenteessä kuolee vuosittain useita ihmisiä. Monesti osasyynä onnettomuuteen on huono ajokeli. Tästä huolimatta autoilijoilla ei ole mahdollisuutta harjoitella turvallisissa olosuhteissa liukkaalla ajamista. Voisiko hallitus parantaa liikenneturvallisuutta rakentamalla autoilijoille avoimia talviharjoittelualueita, kuten jäädytettyjä kenttiä tai liukasajoratoja, jossa jokainen voisi harjoitella ajamista vaikeissa olosuhteissa?

29

Nöykkiön koulu
Espoo
Uudenmaan vaalipiiri

Viivi Mäkelä

Ajokortti-ikärajan alentaminen 16 vuoteen rajoitetulla nopeudella 60 km/h

16-vuotias saa ajaa kevytmoottoripyörää, jolla voi ajaa jopa 120 km/h, ja mopoautokortin voi hankkia myös ennen 18 ikävuotta. Mopoautot ovat yleistyneet, ja niillä ajellaan kuin autoilla. Mopoautojen turvallisuus ei ole kuitenkaan autojen luokkaa. USA:ssa ajokortin saa jo 16-vuotiaana,

ja Ruotsissa esittämäni laki on jo käytössä hieman erilaisena, A-traktorikorttina. Voisiko ajokortti-ikärajaa alentaa 16 vuoteen rajoitetulla nopeudella 60 km/h? Lakimuutos toisi turvallisuutta liikenteeseen mopoautojen poistuessa liikenteestä.

30

Arabian peruskoulu
Helsinki
Helsingin vaalipiiri

Urpilainen???

Hiski Laine

Vähäpäästöisten ja sähköautojen verotus

Uusien autojen ostaminen on Suomessa kalliimpaa kuin muissa Euroopan maissa. Kuitenkin olisi kaikkien etu, että vähäpäästöisiä ja sähköautoja olisi liikenteessä enemmän kuin vanhoja energiatehokkuudeltaan ja ympäristön kannalta hyvin ongelmallisia autoja. Siksi sähköautoja ja vähäpäästöisiä autoja kannattaisi suosia verotuksessa enemmän.

Kaikki ostaisivat energiatehokkaita autoja, kun ne olisivat halvempia. Suomessa on paljon alueita, joissa ei ole toimivaa joukkoliikennettä.

Mihin toimenpiteisiin hallitus ryhtyy, jotta autovero suosii nykyistä enemmän sähköautoja ja vähäpäästöisiä autoja, siten että energiatehokkaimilla ja sähköautoilla vero olisi 0–10 %?

31

Anna Tapion koulu
Pälkäne
Pirkanmaan vaalipiiri

Sauli Uusitalo

Liikenneturvallisuuden parantaminen

Arvoisa Puhemies!

Suomessa kuolee liikenteessä vuosittain kymmeniä nuoria. Monet onnettomuudet ja vaaratilanteet syntyvät risteysajossa, usein etuajo-oikeuden väärin ymmärrysten takia. Esimerkiksi väistämisvelvollisuusmerkin puutteellinen näkyminen muille kuin väistäjän suunnasta tuleville voi huonon havaittavuuden takia johtaa tieltä suistumiseen, kun vauhtia täytyykin nopeasti hiljentää.

Merkin takapuolen maalaamisesta on ainakin sosiaalisessa mediassa puhuttu runsaasti. Kysynkin: Mitä mieltä liikenneministeri on tästä keskustelusta ko. merkin havaittavuuden parantamiseksi?

32

Nurmon yläaste
Seinäjoki
Vaasan vaalipiiri

Daniel Hakasaari

Mopo- ja mopoautokorttien ajotuntien määrä

Arvoisa puhemies!

Olen huomannut merkittäviä puutoksia tuttujeni mopolla ja mopoautolla ajossa heidän juuri kortin saatuaan. Olen seurannut tilannetta pelkääjän paikalta, kun kaverini kyselee minulta, tietämättömältä ihmiseltä, liikennesääntöjä. Ensimmäisten ajelujen aikana he ovat aiheuttaneet monta vaaratilannetta sekä itselleen että muille. Hieman kokemusta saatuaan he ovat jo ihan hyviä kuskeja.

Ehdottaisinkin, että mopo- ja mopoautokorttien ajotuntien määrää nostettaisiin nykyisestä kolmesta tunnista viiteen tuntiin. Näin tuleva kuljettaja saisi huomattavasti enemmän varmuutta ensimmäisiin ajeluihinsa ja vaaratilanteita saataisiin vähennettyä. Mihin toimenpiteisiin hallitus aikoo ryhtyä asian suhteen?

33

Meri-Porin koulu
Pori
Satakunnan vaalipiiri

Kaisa Hietapakka

Joukkoliikenteen turvaaminen

Joukkoliikenteen vuoroja harvennetaan, ja matkalippujen hinnat nousevat. Kuitenkin sujuva joukkoliikenne on järkevintä ympäristön kannalta.

Miten hallitus aikoo turvata toimivan joukkoliikenteen erityisesti taajamien ulkopuolella?

34

Vanttilan koulu
Espoo
Uudenmaan vaalipiiri

Aaro Turunen

Joukkoliikenne

Junamatka Espoo–Turku–Espoo maksaa noin 150 euroa 5-henkiseltä perheeltä. Jos saman matkan tekee autolla, polttoaine maksaa noin 30 euroa, matkustusaika on sama kuin junalla. Seutulippu Espoo–Helsinki–Espoo maksaa samaiselta perheeltä matkakortilla maksettuna yhteensä 25,58 euroa, mutta omalla autolla polttoainekustannukset ovat noin 4 euroa. Vaikka ottaisi huomioon myös muut auton käytöstä johtuvat kulut, on auton käyttö halvempaa kuin julkisen liikenteen käyttö.

Olisiko aiheellista laskea joukkoliikenteen hintoja, jotta sen käytöstä tulisi oikeasti harkittava vaihtoehto? Vai pelätäänkö, että autoilusta saatava verotulo laskisi, jos ihmiset suosisivat joukkoliikennettä?

35

Hollolan yläaste
Hollola
Hämeen vaalipiiri

Ida Vepsä

Julkisen liikenteen hinnat

Arvoisa puhemies!

Julkisen liikenteen hinnat ovat nousseet viime vuosina paljon ja nousevat edelleen. Monilla nuorilla ei ole varaa julkisen liikenteen kasvaviin hintoihin. Miten hallitus aikoo tulevaisuudessa avustaa erityisesti pieniä kaupunkeja ja kuntia julkisen liikenteen hintojen kurissa pitämiseksi ja palveluiden säilyttämiseksi?

36

Mainingin koulu
Espoo
Uudenmaan vaalipiiri

Emma Jääskeläinen

Julkisen liikenteen hinnat

Arvoisa herra puhemies!

Pääkaupunkiseudulla nuoret matkustavat koulun, harrastusten ja vapaa-ajan takia monen kunnan alueella. Olen huolissani lippujen hintojen jatkuvasta nousemisesta. Etenkin kahden kunnan alueella matkustaminen on käynyt todella kalliiksi. Eikö kuntien välistä yhteistyötä voisi hyödyntää tehokkaammin julkisen liikenteen parantamiseksi ja sitä kautta hintojen laskemiseksi? Hintojen aleneminen edistäisi näin nuorten liikkuvuutta ja harrastuneisuutta. Näin ehkäistäisiin nuorten syrjäytymisen vaaraa ja lisättäisiin julkisen liikenteen käyttöä. Tästä hyötyisi myös ympäristö. Mitä hallitus aikoo tehdä julkisen liikenteen hintojen jatkuvalle nousulle?

37

Iittalan yhtenäiskoulu
Hämeenlinna
Hämeen vaalipiiri

Valma Välimäki

Maaseudun autioituminen

Arvoisa puhemies!

Maaseudun autioituminen jatkuu edelleen. Monen suomalaisen on todettu suosivan maalla asumista, mutta samaan aikaan maaseudun palveluja ajetaan säästösyistä alas. Kuntaliitosten myötä monet peruspalvelutkin on keskitetty kaupunkien keskuksiin. Lisäksi on esitetty autoveron sitomista maksuvyöhykkeisiin. Maaseudulla oma auto on usein ainoa mahdollinen kulkuneuvo, koska joukkoliikenneyhteyksiä ei ole. Autoilun kallistuessa ja palvelujen puuttuessa ainoaksi vaihtoehdoksi jää pian muutto kaupunkiin. Mitä hallitus aikoo tehdä maaseudun autioitumisen pysäyttämiseksi?

38

Eurajoen Yhteiskoulu
Eurajoki
Satakunnan vaalipiiri

Sonja Töyrylä

Teiden kunnossapito

Suomen tiet ovat pääasiassa huonossa kunnossa. Teissä on paljon kuoppia ja ajouria. Ne myös menevät huonoon kuntoon nopeasti. Ohituskaistojakin on liian vähän, ja tiet ruuhkautuvat nopeasti. Miksi teitä ei pidetä paremmassa kunnossa?

39

Kesämäenrinteen koulu
Lappeenranta
Kymen vaalipiiri

Arttu Hägg

Junaliikenne ja VR:n monopoliasema Suomessa

VR:n junalippujen hinnoittelu muuttui viime vuonna niin, että lipun hintaan vaikuttaa se, mihin aikaan päivästä matkustaa. Tämä on aiheuttanut merkittävää hinnannousua joissakin junavuoroissa.

Kaukojunien henkilöliikenteen piti avautua kilpailulle vuonna 2019, mutta liikenne- ja viestintäministeriö päätti kuitenkin jatkaa VR:n yksinoikeutta vuoden 2024 loppuun. Kysynkin: Mihin tämä VR:n monopoliasema Suomessa perustuu, ja voidaanko palvelun laatuun ja hinnoitteluun puuttua?

40

Karjaan yhteiskoulu
Raasepori
Uudenmaan vaalipiiri

Jonni Mansikkavuori

Ajokortin hinta

Ajokortin hinta on noussut niin korkeaksi, ettei kaikilla nuorilla ole mahdollisuuksia sen suorittamiseen. Kuitenkin ajotaitoa tarvitaan työelämässä ja erityisesti harvaan asutuilla alueilla. Perheen tai nuoren varallisuus ei saisi mielestäni vaikuttaa ajokortin saamiseen ja siten nuoren tulevaisuuden mahdollisuuksiin. Mitä hallitus aikoo tehdä alentaakseen ajokortin hintaa?

41

Pohjanlinnan koulu
Kankaanpää
Satakunnan vaalipiiri

Antti Uusi-Oukari

Kesä- ja talviajan tarpeellisuus

Arvoisa puhemies!

Miksi pitää olla kesä- ja talviaika, eikä vain yksi jatkuva aika? Vaihtuvat ajat sekoittavat ihmisten vuorokausirytmää ja hankaloittavat arkea.

42

Aurinkolahden peruskoulu
Helsinki
Helsingin vaalipiiri

Viktor Paulinen

Kaupunkien välisen kevyen liikenteen väyläverkoston rakentaminen

Suomen kaupunkien sisällä on hyvin rikkaita kevyen liikenteen väylien verkostoja. Kuitenkin kaupunkien välinen liikkuminen on paikoin hyvinkin vaikeaa pyörällä tai kävellen, esimerkkinä Helsingin ja Porvoon välinen reitti ajoradan pientareella. Mikäli Suomessa halutaan mm. turvata kestävä kehitys, kansanterveyden kehittäminen ja ympäristön suojeleminen, olisikin hyvin tärkeää rakentaa kaupunkien välille kattava, suora ja selkeä kevyen liikenteen väyläverkosto. Näin pystytään takaamaan mm. kasvihuonepäästöjen reilu pieneneminen ja ihmisten liikunnallisemmat elämäntavat. Mitä hallitus aikoo tehdä asian toteuttamiseksi?

43

Konneveden yläkoulu
Konnevesi
Keski-Suomen vaalipiiri

Alli Virtanen

Mopojen nopeusrajoitukset

Arvoisa puhemies.

Mopojen nopeusrajoitus on tällä hetkellä 45 kilometriä tunnissa. Suurin osa mopoista on kuitenkin suunniteltu kulkemaan nopeammin ja Suomeen tuotavien mopojen tehokkuutta pudotetaan erilaisilla moottorin toimintaa rajoittavilla laitteilla. Nämä laitteet on erittäin helppo poistaa, mikä on johtanut siihen, että suurta osaa teilläämme liikkuvista mopoista on viritetty laittomasti. Voitaisiinko mopojen nopeusrajoitus nostaa 60 kilometriin tunnissa, jolloin ns. kuristimista voitaisiin luopua? Muita hitaammin ajavat mopot myös haittaavat muuta liikennettä maanteilla ja aiheuttavat turhia ohitustilanteita. Lisäksi nopeusrajoituksen nostaminen nopeuttaisi nuorten liikkumista erityisesti maaseudulla.

Työministeri Lauri Ihalainen

44

Ounasvaaran yläaste
Rovaniemi
Lapin vaalipiiri

Robin Mäki

Kesätyöpaikat

Arvoisa puhemies!

Nuorten työllistyminen on hankaloitunut entisestään. Kesätyöseteli ja vastuullinen kesäduuni-kampanja ovat auttaneet asiaa, mutta useat nuoret jäävät silti ilman kesätyöpaikkaa. Työskentely opiskelun ohessa voi aiheuttaa opiskelumenestyksen kärsimistä. Vakituisiin työpaikkoihin tarvitaan usein kokemusta, mutta mistä tällaista kokemusta voi saada, jollei kesätöistä? Kysyisin ministeriltä: Millaisiin toimiin hallitus aikoo ryhtyä nuorten kesätyöllisyyden parantamiseksi?

45

Neulamäen koulu
Kuopio
Pohjois-Savon vaalipiiri

Yannick Dunlop

Nuorisotyöttömyys

Nuorten työttömyysluvut ovat korkealla tasolla. Nuorten syrjäytymistä ehkäistään hyvällä koulutus- ja työllistämispolitiikalla. Kun väestön keski-ikä nousee ja ihmiset jäävät eläkkeelle, työpaikkojen tarjonta ja kysyntä eivät enää kohtaa. Onko tehty minkäänlaista kartoitusta tai tutkimusta maakunnittain ja alueittain siitä, millaisia ammatteja tarvitaan tulevaisuudessa? Miten koulutusta voitaisiin kohdentaa niin, että tällä hetkellä maakunnissa asuvat nuoret voitaisiin työllistää kotiseuduillaan eivätkä he syrjäytyisi?

46

Humppilan yläaste
Humppila
Hämeen vaalipiiri

Ville Rikkonen

Työttömyyden vähentäminen

Työttömyys, myös nuorisotyöttömyys, on jälleen kasvussa. Onko vielä joitakin uusia ideoita työttömyyden vähentämiseksi?

47

Kaakkurin koulu

Oulu

Oulun vaalipiiri

Tia Koskinen

Nuorten opiskelun ja työllistymisen alueellinen tasa-arvo

Me yhdeksäsluokkalaiset olemme juuri etsimässä jatko-opiskelupaikkaa ja olemme huolissamme siitä, löytyykö Etelä-Suomen ulkopuolelta kiinnostavia opiskelupaikkoja meille nuorille. Lisäksi meitä mietityttää, tuleeko työpaikkoja riittämään eripuolilla Suomea.

48

Valkeavuoren koulu

Kaarina

Varsinais-Suomen vaalipiiri

Maiju Laine

Huoltosuhde ja työttömyys

Vuodesta 2010 lähtien suuret ikäluokat ovat alkaneet siirtyä eläkkeelle. Tästä johtuen meidän ikäryhmämme päästessä työelämään on työtätekevien elätettävä yhä useampi työvoiman ulkopuolella oleva. Tämä on aloittanut keskustelun mm. eläkeiän nostamisesta. Kuitenkin tällä hetkellä moni maassamme on työttömänä ja varsinkin osan nuorista on ollut vaikea työllistyä. Suomea voivat tulevaisuudessa siis riepotella samanaikaisesti kaksi vastakkaista ongelmaa, työvoimapula ja korkea työttömyys. Kuinka hallitus aikoo ratkaista tämän?

49

Savonlinnan normaalikoulu

Savonlinna

Etelä-Savon vaalipiiri

Kalevi Hämäläinen

Maahanmuuttajien työllistyminen

Mitä voitaisiin tehdä, että maahanmuuttajat työllistyisivät entistä paremmin?

50

Aurinkolahden peruskoulu
Helsinki
Helsingin vaalipiiri

Jagdeep Singh

Koulutettujen maahanmuuttajien työllistäminen eläkeiän noston sijaan

Suomeen tulee tulevaisuudessa työvoimapula. Vanhuksia tulee olemaan enemmän suhteessa työikäisiin. On suunniteltu, että eläkeikää nostettaisiin, mutta tämä on väärin. Meillä tulevilla sukupolvilla on sama oikeus olla eläkkeellä kuin tämän päivän vanhuksilla. Onko mahdollista, että koulutettuja maahanmuuttajia otettaisiin enemmän Suomen työmarkkinoille eikä eläkeikää tulevaisuudessa nostettaisi?

51

Kempeleen kirkonkylän yhtenäiskoulu
Kempele
Oulun vaalipiiri

Kristian Hägg

Tulevaisuuden työtilanne

Arvoisa puhemies!

Suomen nuoret ovat vaikeassa tilanteessa siirryttäessä perusopetuksen piiristä jatko-opintojen pariin. Mielessä pyörii esimerkiksi: Mille alalle kannattaa kouluttautua eli siis millä aloilla on puutetta työntekijöistä nyt ja tulevaisuudessa?

52

Raumanmeren peruskoulu
Rauma
Satakunnan vaalipiiri

Katariina Lehtonen

Nuorten työttömyys

Arvoisa puhemies!

Nuorten työttömyys on jo pitkään ollut vakava ongelma huolimatta nuorisotakuusta, hyvästä koulutuksesta ja oppisopimuskoulutusmahdollisuuksista. Miksi nuorten työttömyysprosentti on niin suuri, ja kuinka eduskunta ja hallitus voivat toimia yhdessä sen laskemiseksi?

53

Kasavuoren koulu
Kauniainen
Uudenmaan vaalipiiri

Lassi Ruohonen

Nuorten työllistyminen ja talouden tasapaino

Miten hallitus aikoo varmistaa nuorten työllistymisen ja talouden tasapainon tässä oravanpyörässä, kun palkkataso pysyy ennallaan, mutta verot ja muut kulut vain jatkavat nousuaan? Näin uusia työpaikkoja ei synny ja kulutus laskee.

54

Moision koulu
Salo
Varsinais-Suomen vaalipiiri

Tony Raitanen

Työvoimapula

Suomessa on jo 1930-luvulla puhuttu työvoimapulasta. Nyt samaa keskustelua käydään edelleenkin, vaikka maassa on jo noin 350 000 työtöntä, suuri osa ihmisistä on elämiseen riittämättömissä pätkätöissä ja yli 100 000 teollisuuden työpaikkaa on kadonnut. Lisäksi käynnissä oleva rakennemuutos lakkauttaa ison osan suurilta ikäluokilta eläköitymisen takia vapautuvista työpaikoista, ts. näitä työpaikkoja ei siis enää ole olemassa. Kuinka siis voidaan puhua työvoimapulasta Suomessa?

55

Nissnikun koulu
Kirkkonummi
Uudenmaan vaalipiiri

Lyydia Lappi

Nuoren naisen uralla eteneminen

Arvoisa puhemies!

Suomessa yritykset eivät mielellään palkkaa korkea-asteen koulutuksen saaneita nuoria naisia. Yritykset pelkäävät, että palkattu nuori nainen jää äitiyslomalle ja tästä koituisi ylimääräisiä kuluja yritykselle ja he menettävät naisen työpanoksen. Nainen saatetaan palkata määräaikaiseksi, jonka jälkeen luvataan vakituista paikkaa. Vakituinen paikka voi jäädä saamatta, jos nainen vastaa myöntävästi työnantajan kysymykseen äidiksi tulemisesta. Määräaikainenkin työsopimus useimmiten katkeaa, jos nainen jää äitiyslomalle. Samalla ihmisiä kuitenkin kannustetaan saamaan lapsia.

Kysyisin työministeri Ihalaiselta: Miten nuorten naisten eteneminen urallaan voitaisiin taata ilman syrjintää?

56

Godby högstadieskola
Norra Åland
Landskapet Ålands valkrets

Mattias Carlsson

Avlönat arbete under skollov

Vad ämnar regeringen göra åt situationen där unga har svårt att få prova på ett avlönat arbete under skollov. Hur skall vi få ut ungdomarna i arbetslivet om de inte får prova innan de är 18 år och har körkort?

57

Espoon yhteislyseon koulu
Espoo
Uudenmaan vaalipiiri

Oskari Ruohonen

Nuorten syrjäytyminen

Hallituksen toimet, kuten nuorisotakuu ja koulutuksen uudistukset, eivät ole toteutuneet parhaimmalla mahdollisella tavalla. Useita nuoria jää vieläkin työttömiksi tai ilman jatkokoulutuspaikkaa.

Mitä uusia konkreettisia toimia hallitus aikoo tehdä nuorten syrjäytymisen estämiseksi?

Peruspalveluministeri Susanna Huovinen

58

Mertalan koulu
Savonlinna
Etelä-Savon vaalipiiri

Mari Luukkanen

Suomen terveydenhoito

Esimerkiksi Savonlinnassa ei ole enää ollenkaan mahdollisuutta synnyttää tai päästä liuotushoitoon, vaan potilaat kuljetetaan Kuopioon, Mikkeliin tai Lappeenrantaan. Mielestäni nämä tilanteet ovat akuutteja. Miksi budjettia karsitaan näin tärkeistä terveydenhoitotoimista?

59

Rukan koulu
Kuusamo
Oulun vaalipiiri

Niko Tuovila

Sosiaali- ja terveysterveystoimet harvaanasutuilla alueilla

Miten hallitus aikoo turvata sosiaali- ja terveysterveystoimet harvaanasutuilla alueilla, kuten Koillismaalla?

60

Raumankarin koulu
Kalajoki
Oulun vaalipiiri

Emma Halla-aho -> Miro Tuikka

Terveydenhuollon tavoitettavuus

Miksi terveydenhuollon tavoitettavuus tehdään yhä vaikeammaksi? Odotusajat ovat pitkät ja lääkäreistä on pulaa yms.

61

Ounasvaaran yläaste
Rovaniemi
Lapin vaalipiiri

Aatu Ylisuvanto

Kehitysvammaisten laitoshoido

Arvoisa puhemies!

Valtioneuvoston marraskuussa vuonna 2012 tekemä periaatepäätös linjaa, että kehitysvammaisten laitoshoido lakkautettaisiin Suomessa asteittain vuoden 2020 loppuun mennessä. Päämääränä olisi, että kehitysvammaiset eivät enää asuisi laitoksissa vaan heillä olisi samat oikeudet asuinpaikkansa valitsemiseen kuin muillakin kuntalaisilla. Kysynkin ministeriltä: Miten hallitus aikoo varmistaa, että kehitysvammaisten laitoshoido loppuu vuoden 2020 jälkeen?

62

Gumeruksen koulu
Siikajoki
Oulun vaalipiiri

Raisa Pietarila

Lasten ja nuorten huostaanotot

Lehdissä on hyvin usein uutisia huostaanotoista. Saamme lukea lapsista, jotka vietiin kotoaan ilman kunnollisia perusteluja tai kokeilematta ensin muita keinoja. Saamme lukea myös lapsista, joita ei ole otettu huostaan, vaikka siihen olisi ollut selkeät perusteet. Tällaiset tapaukset ovat lähes poikkeuksetta päättyneet surullisesti eivätkä ole suinkaan koituneet lasten parhaaksi. Aikooko hallitus miettiä keinoja, joilla voitaisiin varmistaa, etteivät viattomat lapset joudu kärsimään itselleen sopimattomissa olosuhteissa?

63

Emäkosken koulu
Nokia
Pirkanmaan vaalipiiri

Kiri Huhtanen

Alkoholivero

Arvoisa puhemies!

Suomessa on pyritty hillitsemään alkoholinkulutusta korottamalla alkoholiveroa. Yhä useammin hintatietoiset suomalaiset kuluttajat hakevat alkoholijuomansa esimerkiksi Virosta. Tämän seurauksena muun muassa panimoyhtiö Hartwall on ajautunut talousvaikeuksiin, joiden vuoksi 400 työntekijän työpaikka on uhattuna.

Kysynkin siis: Missä kohtaa kulkee raja kansanterveyden edistämisen ja suomalaisen työllisyyden tukemisen välillä?

64

Sydän-Laukaan koulu
Laukaa
Keski-Suomen vaalipiiri

Markus Ahonen

Alkoholin tuonnin ja hallussapidon rajoittaminen

Suomalaisten kouluikäisten humalajuominen on yleisempää kuin Euroopassa keskimäärin. Suomessa 18-vuotiaat ja sitä vanhemmat saavat kuljettaa ja pitää hallussa miedompia (enintään 22 %) alkoholijuomia. Vaikka nuorten raittius onkin lisääntynyt, on alkoholijuomien nauttiminen iso ongelma alaikäisille. Pitäisikö alkoholin hallussapidon ikärajaa nostaa sekä rajoittaa alkoholijuomien tuontia?

65

Tiistilän koulu
Espoo
Uudenmaan vaalipiiri

Niilo Pirttijärvi

Nuorten alkoholinkäyttö

Hyvä puhemies, hyvät kollegat!

Olen huolestunut siitä, miten helppoa nuorten on ostaa alkoholia alaikäisenä. Siskoni työskentelee R-kioskilla, ja hän on huomannut, miten tutuilla alaikäisillä on käytössään paljon väärää henkilöllisyystodistuksia. Lisäksi on tavallista, että joku aikuinen ostaa alkoholia nuorelle pyynnöstä. Alkoholinkäyttö on kuitenkin haitallista alaikäisille. Alkoholin myyntiä olisi syytä valvoa tiukemmin, eivätkä aikuiset saisi ostaa nuorille alkoholia.

Mitä hallitus aikoo tehdä tälle asialle?

66

Kilonpuiston koulu
Espoon kaupunki

Uudenmaan vaalipiiri

Aapo Grönroos

Lastensairaalan rahoitus

Arvoisa puhemies.

Lastenlinnan ja Helsingin Lastenklinikan tilat ovat vanhentuneet, ja suunnitelmissa on uuden lastensairaalan rakentaminen. Sen hinnaksi arvioidaan 160 miljoonaa euroa. Hus ja valtio antavat rahaa 40 miljoonaa molemmat. Lisäksi toivotaan pankkien ja eläkevakuutusyhtiöiden antavan rahaa, sekä lahjoituksin olisi kerättävä 30 miljoonaa euroa.

Peruspalveluministeri Susanna Huovinen, koska kyseessä on sairaala, jonka vastuulla on monien vakavien lastensairauksien hoito ja potilaita tulee kaikkialta Suomesta, eikö valtio voi antaa lastensairaalan rakentamiseen enemmän rahaa ja näin varmistaa sen nopean rakentamisen?

67

Leppävaaran koulu

Espoo

Uudenmaan vaalipiiri

Ronja Taipale

Lastensairaalan rahoitus

Arvoisa herra puhemies!

Viime aikoina on järjestetty useita tapahtumia Helsingin lastensairaalan rakentamisen rahoittamiseksi. Hyvä peruspalveluministeri, miksi uuteen lastensairaalaan ei löydy rahaa yhteiskunnalta vaan on järjestettävä kansalaiskeräyksiä tärkeän asian varmistamiseksi?

68

Peltolan koulu

Vantaa

Uudenmaan vaalipiiri

Eerika Hammar

Lastensairaalan rahoitus

Lastensairaalalle kerätään rahaa kansalaiskeräyksenä. Miksi valtio ei ole huolehtinut uuden lastensairaalan rakentamisesta jo aiemmin? Onko valtion rahatilanne niin huono, ettei meillä ole varaa sijoittaa tähän tärkeään hankkeeseen yhteiskunnan varoja?

Asunto- ja viestintäministeri Pia Viitanen

69

Lievestuoreen koulu
Laukaa
Keski-Suomen vaalipiiri

Iina Nurmela

Nuorten asuminen 2. asteen opiskeluiden aikana

Suomessa nuorten kouluttamista pidetään tärkeänä. Moni nuori 2. asteen opiskelija joutuu muuttamaan pois kotoa pitkien välimatkojen vuoksi. Nuorten asumismahdollisuudet ja niiden rahallinen tukeminen ovat vähäisiä ja kaipaavat lisää valtion tukea. Tarjolla olevista asumismahdollisuuksista esim. opiskelija-asuntoja on hankala saada ja ne ovat usein liian kalliita nuoren tulotasoon nähden. Mitä hallitus aikoo tehdä asian hoitamiseksi?

Valtiovarainministeri Jutta Urpilainen (ei pääse paikalle)

70

Mertalan koulu
Savonlinna
Etelä-Savon vaalipiiri

Miro Brunou

Ahvenanmaan verotus

Ahvenanmaa on autonominen saariryhmä. Miksi Ahvenanmaa ei ole verovelvollinen Suomen valtiolle, vaikka Ahvenanmaalle maksetaan erilaisia tukia Suomen verorahoista?

71

Kontiolahden koulu
Kontiolahti
Pohjois-Karjalan vaalipiiri

Sini Tuunanen

Ruoan arvonlisäveron alentaminen

Verot nousevat ja palkat alenevat, joten pienituloisten toimeentulo vaikeutuu. Onko mahdollista alentaa ruoan arvonlisäveroa, jotta estettäisiin pienituloisten radikaali köyhtyminen?

72

Nanun koulu
Rauma
Satakunnan vaalipiiri

Venla Valtanen

Nuorten taloudenhallinta

Arvoisa puhemies!

Rahankäytön ja yleisen taloudenhallinnan pitäisi olla jokaisen kansalaisen perustaito. Erityisesti nuorille asia on tärkeä, sillä nuorena tehdyillä taloudellisilla valinnoilla voi olla kauaskantoisia seurauksia. Kuitenkin suomalaisista jopa 8,3 %:lla on maksuhäiriömerkintä. Etenkin nuorten vuokrat, pikavippien käyttö ja ylivelkaantuminen ovat lisääntyneet. Mitä hallitus voisi tehdä asian korjaamiseksi?

73

Porin Lyseon koulu
Pori
Satakunnan vaalipiiri

Pyry Kylävainio

Nuoren ensimmäisen verokortin tuloraja

Viisitoista vuotta täyttäneille nuorille tulee postissa ensimmäinen verokortti. Tässä kortissa nuoria kehoitetaan hakemaan itselleen kesätöitä. Tuloraja on vain 1 210 euroa. Kuitenkin tyypillinen kesätyöaika on kuukauden ja keskimääräinen palkka on enemmän.

Onko mielestänne oikein, että nuori joutuu maksamaan ensimmäisestä työstään jo veroa? Voisiko ensimmäisen verokortin tulorajaa nostaa suoraan 1 500 euroon? "Verovapaa" ensimmäinen kesätyö varmasti lisäisi nuorten aktiivisuutta hakemaan uusia työpaikkoja.

74

Raumanmeren peruskoulu
Rauma
Satakunnan vaalipiiri

Siiri Asumalahti

Opiskelijoiden verohelpotus

Arvoisa puhemies!

Tulevan työvoimapulan takia olisi hyvä saada opiskelijat valmistumaan nopeasti. Voisiko tätä helpottaa opiskelijoille suunnatulla verohelpotuksella, jonka avulla voitaisiin välttyä opintolainojen nostamiselta ja näin ollen mahdolliselta velkakierteeltä?

75

Pitkäkankaan koulu
Oulu
Oulun vaalipiiri

Sara Hyvärinen

Yksityisen sektorin kasvattaminen

Presidentti Sauli Niinistö on ollut huolissaan siitä, että julkisen sektorin osuus bruttokansantuotteesta on kasvanut kohtuuttoman suureksi. Yksityisen sektorin osuutta pitäisi

kasvattaa, sillä julkisella puolella ei voi loputtomiin säästää huonontamatta ihmisten hyvinvointia. Yritystoimintaa lisäämällä saataisiin myös Suomen nuorille uusia työpaikkoja. Mitä hallitus aikoo tehdä yksityisen sektorin kasvattamiseksi?

76

Hepolan koulu
Kemi
Lapin vaalipiiri

Joonas Galab

Veronkierrot ja varojen väärinkäyttö

Arvoisa puhemies!

Suomen valtiolle aiheutuu veronkiertojen ja yhteiskunnan varojen väärinkäytöstä johtuen miljardiluokan tappiot. Tämä käy ilmi muun muassa eduskunnan tarkastusvaliokunnan mietinnöistä. Miten hallitus aikoo toimia muuttaakseen tilanteen

---

Eurooppa- ja ulkomaankauppaministeri Alexander Stubb

77

Hakkarin koulu
Lempäälä
Pirkanmaan vaalipiiri

Samuli Aerikkala

EU:iin kuulumattomien maiden tärkeys Suomelle

Arvoisa puhemies! Suomi on yhä tiiviimmin osa Euroopan unionia. Mitkä maat Euroopan unionin ulkopuolella ovat tulevaisuuden Suomelle tärkeitä, ja miten suhteita niihin pitäisi kehittää?

78

Kartanon koulu
Järvenpää
Uudenmaan vaalipiiri

Aki Saarikoski

Ulkomaankauppa

Arvoisa puhemies!

Kiina ja Venäjä ovat molemmat suuria, kasvavia talousmahteja. Venäjän ja Kiinan osuus sekä Suomen viennistä että tuonnista on merkittävä. Näissä maissa toimii myös monia suomalaisia yrityksiä. Suomi on pienenä kaukaisena valtiona riippuvainen ulkomaankaupasta, ja erityisesti taloudellisen taantuman aikana on tärkeätä edistää vientiä taloudellisen hyvinvoinnin turvaamiseksi. Kysynkin ulkomaankauppaministeri Alexander Stubbilta: Miten Suomen hallitus aikoo edistää kauppasuhteita Venäjän ja Kiinan kanssa?

79

Konneveden yläkoulu
Konnevesi
Keski-Suomen vaalipiiri

Alli Virtanen

EU ja liittovaltiokehitys

Monet kansalaiset ovat huolissaan siitä, että EU kaventaa Suomen itsenäisyyttä. Onko EU kehittymässä liittovaltioksi, ja kuinka Suomi suhtautuu tähän kehitykseen?

Oikeusministeri Anna-Maja Henriksson

80

Turengin yhteiskoulu
Janakkala
Hämeen vaalipiiri

Aino Rautio

Homoavioliitot

Arvoisa puhemies, miksi homoavioliittoja ei sallita, vaan homot joutuvat vain rekisteröimään parisuhteensa. Eikö homoilla pitäisi olla oikeus avioliittoon kirkossa niin kuin kaikilla meillä muillakin? Voiko asian eteen tehdä mitään, tai voitaisiinko asiasta puhua edes hallituksessa?

81

Puolankajärven koulu
Puolanka
Oulun vaalipiiri

Anni Karhu

Tasa-arvoinen avioliittolaki

Suomen perustuslaki määrittelee ihmiset tasa-arvoisiksi. Nykyinen avioliittolaki on kuitenkin ristiriitainen tämän perustuslainkohdan kanssa, sillä se estää samaa sukupuolta olevia henkilöitä menemästä naimisiin. Aikooko hallitus muuttaa lainsäädäntöä siten, että myös sukupuolivähemmistöillä olisi tässä suhteessa yhtäläiset oikeuden valtaväestön kanssa?

82

Oxhamns skola
Jakobstad
Vasa valkrets

Johannes Öst

Könsneutrala äktenskaps- och adoptionslagar

Eftersom homosexualitet blir allt vanligare och vardagligare i vårt samhälle, borde man kanske också börja fundera på lagarna gällande adoption och äktenskap. Vi lever i ett väldigt jämställt

samhälle, men ändå förekommer vissa brister. Homosexuella är människor som alla andra och borde också ha samma rättigheter som heterosexuella.

Finland är ett modernt land, så varför har inte homosexuellas rättigheter jämförts med heterosexuella, när det gäller äktenskap och adoption?

83

Harjunrinteen koulu
Riihimäki
Hämeen vaalipiiri

Pinja Heinonen

Yksinäisen miehen adoptio-oikeus

Adoptio-oikeus Suomessa kuuluu aviopareille ja yksinäisille naisille, mutta ei samaa sukupuolta oleville pareille eikä yksinäisille miehille. Samaa sukupuolta olevien parien adoptio-oikeus tarkoittaa nais- ja miesparien oikeutta adoptiolapsen hankkimiseen. Samaa sukupuolta olevilla pareilla on oikeus adoptioon yhdeksässä maailman valtiossa. Suomessa samaa sukupuolta olevien parien sisäinen adoptio on mahdollinen, mutta ei ulkoinen adoptio. Tasa-arvoiseen avioliittolakiin pyrittäessä pyritään saamaan adoptio-oikeus samaa sukupuolta oleville pariskunnille, mutta ei yksinäisille miehille. Miksi yksinäinen mies ei voi adoptoida lasta, mutta yksinäinen nainen voi?

84

Kiviniityn koulu
Kokkola
Vaasan vaalipiiri

Arttu Lahtinen

Homoseksuaalien adoptio-oikeudet

Arvoisa puhemies!

Suomessa homoseksuaaleilla ei ole toistaiseksi oikeutta adoptoida lasta. Monet lapset elävät kuitenkin hyvin vaikeissa olosuhteissa niin täällä Suomessa kuin ulkomailla. Lapsen olosuhteet voisivat siis olla homoseksuaaliperheessä paljon paremmat. Haluaisinkin kysyä: Eikö lapsen olisi parempi kasvaa turvallisessa ja rakastavassa homoseksuaaliperheessä kuin turvattomassa elinympäristössä?

85

Nanun koulu
Rauma
Satakunnan vaalipiiri

Eero Petrell

Äänioikeusikärajan laskeminen kunnallisvaaleissa

Arvoisa puhemies!

Suomalaisten äänestysaktiivisuus on ollut jo pitkään laskussa. Viime kunnallisvaaleissa äänestysprosentti jäi alle 60:n, ja joissakin kunnissa se oli vain vähän yli 50 %. Tulevissa EU-vaaleissa aikoo mielipidetiedustelujen mukaan äänestää enää joka viides alle 25-vuotias.

Suunta on todella huono. Äänioikeusikärajan laskeminen kunnallisvaaleissa voisi lisätä nuorten kiinnostusta politiikkaan. Kysynkin: Mitä hallitus voisi tehdä nuorten aktivoimiseksi, ja onko äänioikeusikärajan laskeminen esimerkiksi 16 ikävuoteen kunnallisvaaleissa mahdollista?

86

Simonkylän koulu
Vantaa
Uudenmaan vaalipiiri

Arthur Rinne

Äänestysinnon lisääminen

Arvoisa herra Puhemies!

Nuoret ovat melko laiskoja äänestäjiä. Lisäksi seuraavat vaalit ovat EU-parlamenttivaalit, joissa suomalaisten äänestysinto on perinteisesti ollut muutoinkin hyvin vaisua. Mitä hallitus aikoo tehdä, jotta suomalaiset, niin nuoret kuin vanhemmatkin, saataisiin äänestämään sankemmin joukoin?

87

Hämeenlinnan Yhteiskoulu
Hämeenlinna
Hämeen vaalipiiri

Oskari Grönqvist:

Vakavien rikosten tuomiot

Arvoisa Puhemies!

Kun olen seurannut uutisointia vakavien rikosten, kuten henkirikosten, tuomioista, olen kiinnittänyt huomiota muutamiin asioihin. Miksi rangaistukset ovat niin lieviä? Entä miksi voidaan kohdella ensikertalaisena rikoksentehtäjänä henkilöä, joka on tappanut kaksi kertaa, mutta välissä on kulunut aikaa yli kolme vuotta? Tuntuu siltä, että vaarallisia rikollisia päästetään liian kevyin perustein vapauteen, koska he tuntuvat usein uusivan tekonsa. Pidän myös epäkohtana, että tappo vanhenee 20 vuodessa. Mielestäni tapon ei tulisi vanhentua ollenkaan.

88

Kaakkurin koulu
Oulu
Oulun vaalipiiri

Helka-Marjo Heikkilä

Seksuaali- ja väkivaltarikosten tuomiot

Meidän nuorten mielestä mediassa viime aikoina esille nousseet tuomiot esim. raiskaustapauksissa ovat olleet liian lieviä. Mitä hallitus aikoo tehdä, jotta tuomiot olisivat oikeudenmukaisempia?

89

Humppilan yläaste
Humppila
Hämeen vaalipiiri

Vanamo Kupila

Rasismien kitkeminen

Suvaitsemattomuus ja rasismi ovat edelleen arkipäivää Suomessa. Mitä hallitus voisi tehdä, jotta rasismia ja suvaitsemattomuutta saataisiin vähennettyä?

90

Winellska skolan
Kyrkslätt
Nylands valkrets

Jooa Mustonen

Ekonomiska brottslingar och hårdare straff

Varför får ekonomiska brottslingar ofta hårdare straff än våldtäktsmän? Kommer regeringen att göra någonting för att förändra detta?

91

Myllyharjun koulu
Loviisa
Uudenmaan vaalipiiri

Ella Iivari

Nettikiusaaminen

Arvoisa Puhemies!

Nettikiusaaminen on yleistynyt viime vuosina kaikkialla sosiaalisen median lisääntyneen käytön myötä paljon. Millaisia mahdollisuuksia Suomessa on puuttua ja tuomita kiinnijääneitä, kasvottomia kiusaajia niin, että seuraukset tulisivat julkisuuteen ja kiusaaminen vähenisi?

92

Nokianvirran koulu
Nokia
Pirkanmaan vaalipiiri

Iina Vahteri

Kannabiksen laillistaminen Suomessa

Kannabis puhuttaa meillä ja muualla. Hollanti, Uruguay ja Coloradon osavaltio ovat sallineet kannabistuotteiden valvotun myynnin ja käytön aikuisväestölle. Mikä on Suomen hallituksen näkemys kannabiksen laillistamiseen Suomessa?

Puolustusministeri Carl Haglund

93

Vesilahden yläaste
Vesilahti
Pirkanmaan vaalipiiri

Carita Frangén

Nato-yhteistyön lisääminen

Muiden hallinnonalojen tavoin Puolustusvoimat leikkaa määrärahojaan. Eikö hallitus tässä tilanteessa voi harkita Nato-yhteistyön lisäämistä maan puolustusvalmiuden vahvistamiseksi.

94

Oxhamns skola
Jakobstad
Vasa valkrets

Victor Eklund

Militärt försvar

Finland har i början av året införskaffat luftvärnsrobotar och pansarvagnar. Trots detta finns inga direkta planer på att gå med i t.ex. försvarsförbundet Nato. Det känns inte som om Finland skulle ha någon större framgång ifall en väpnad konflikt bröt ut.

Om det finns behov av mer och bättre militär utrustning, vore det inte smartare att satsa på militärt samarbete istället för upprustning? Vem är Finlands fiende, som man ens behöver rusta upp för?

95

Keskuskoulu
Forssa
Hämeen vaalipiiri

Lassi Koski

Suomen maanpuolustusratkaisu

Suomen asevelvollisuus on todettu monesti epätaloudelliseksi maamme kansantaloudelle sekä epätasa-arvoiseksi sukupuolten välillä. Nuorten naisten jatkaessaan elämäänsä normaalisti miehet

lähetetään jopa vuodeksi pois työelämästä ja opiskelusta. Moderneihin ihmisoikeuksiin sopimattomuuden lisäksi asevelvollisuus on tehoton ja kallis ratkaisu. Yhä useammat maat Ruotsi mukaan lukien ovat luopuneet asevelvollisuudesta ja siirtyneet muihin vaihtoehtoihin, kuten palkka-armeijaan. Mihin toimiin hallitus aikoo ryhtyä maanpuolustuksen sopeuttamiseksi modernin maailman haasteisiin?

96

Virolahden yläaste
Virolahti
Kymen vaalipiiri

Sahan Celik

Puolustusmateriaalien hankinta

Arvoisa puhemies!
Puolustusvoimille päätettiin tammikuussa hankkia sata käytettyä Leopard 2A6 -panssarivaunua. Koska kansalaisia kiinnostaa Suomen puolustusvalmius, kysyn: Miksi ostetaan käytettyä puolustusmateriaalia?

97

Kesämäenrinteen koulu
Lappeenranta
Kymen vaalipiiri

Samu Mänttari

Eri maiden ydinaseohjelmat

Ydinaseet ovat yhä uhka maailman turvallisuudelle. Iranin ydinohjelmassa saatiin edistysaskel, kun maa sitoutui olemaan laajentamatta ydinohjelmaansa ja lupasi vähentää ydintuotantoaan. Nyt kuitenkin epäilyt Pohjois-Korean ydinaseohjelmasta ovat jälleen heränneet sen suorittaman ydinkokeen ja amerikkalaisten ottamien satelliittikuvien ansiosta. Myös monilla muilla mailla uskotaan olevan kyky tehdä ydinaseita ja osalla niistä epäillään olevan ydinaseita kehittäviä ohjelmia. Kysynkin: Mitä Suomi ja EU voivat tehdä maailman turvallisuuden parantamiseksi ja ydinasetuotannon vähentämiseksi?

98

Raumankarin koulu
Kalajoki
Oulun vaalipiiri

Ossi Pöyhtäri

Varusmiespalvelusaika

Miksi varusmiespalvelusaikaa lyhennetään?

99

Laihian keskuskoulu

Laihia

Vaasan vaalipiiri

Kimmo Niinimäki

Kyberturvallisuus

Arvoisa puhemies!

Hallitus on ohjelmassaan linjannut tavoitteekseen, että Suomi olisi tulevaisuudessa yksi johtavista maista kyberturvallisuuden kehittämisessä. Kuitenkin lokakuun lopulla julkisuuteen tuli tieto Suomen ulkoministeriöön kohdistuneesta pitkäaikaisesta vakoilusta. Erityisen kiusalliseksi tapahtuneen teki se, että tietomurron jäljille päästiin vasta ulkopuolisen tahon antaman vihjeen avulla. Arvoisa hallitus, onko Facebook-tilini enää koskaan turvassa?

Opetusministeri Krista Kiuru (ei pääse paikalle)

100

Jaakko Ilkan koulu
Ilmajoki
Vaasan vaalipiiri

Janika Karjala

Pisa-tutkimus ja Suomi

Suomi on ollut Pisa-tutkimuksissa kärkimaa, mutta viimeisimmissä tuloksista ei ylletty yhtä korkealle kuin aiemmin. Mistä Suomen heikentyneet tulokset johtuvat, ja mitä hallitus aikoo tehdä, että Suomi saataisiin taas takaisin kärkeen?

101

Hakkarin koulu
Lempäälä
Pirkanmaan vaalipiiri

Otso Tirkkonen

Opetuksen laatu ja säästötalkoot

Arvoisa puhemies! Tänä päivänä jokainen kunta ja peruskoulu on jo osallistunut ja joutuu osallistumaan edelleen säästötalkoisiin. Miten pystytään takaamaan suomalaisen perusopetuksen laatu ottaen huomioon suurentuneet ryhmäkoot ja Pisa-tutkimusten tulokset?

102

Länsimäen koulu
Vantaa
Uudenmaan vaalipiiri

Faisa Kahiye

Perusopetuksen tulevaisuus

Arvoisa puhemies!
Monien tutkimusten mukaan lasten ja nuorten oppimistulokset ovat viime vuosina heikentyneet. Esimerkiksi tuorein PISA-tutkimus osoitti, että kehitys on mennyt huonompaan suuntaan. Myös koulujen väliset erot ovat Suomessa kasvaneet. Tähän kehitykseen ovat yhtenä syynä kuntien

säästötoimenpiteet, jotka ovat usein kohdistuneet perusopetukseen. Pystyykö hallitus jollain tavalla vaikuttamaan siihen, että valtiontalouden nykyinen huono tilanne ei johda säästöihin ja leikkauksiin perusopetuksessa sekä samalla opetuksen laadun heikentymiseen?

103

Salpausselän peruskoulu
Lahti
Hämeen vaalipiiri

Hedda-Leena Ihalainen

Koulunkäynnin tehostaminen

Kansainvälisen Pisa-tutkimuksen mukaan Suomen oppimistulokset ovat heikentyneet. Kysynkin teiltä opetusministeri Krista Kiuru: Olisiko kouluissamme mahdollista ottaa käyttöön oppimiskykyjen mukaiset ryhmätasot mahdollisimman hyvän oppimistuloksen saavuttamiseksi?

104

Mattlidens skola
Esbo
Nylands valkrets

Emilia Winqvist

Skolan i framtiden

Samhället förändras i en allt snabbare takt, men i många ungdomars ögon har skolan inte hållits med i denna förändring. Som vi ser det är det oroväckande att dagens skola påminner alltför mycket om den skola våra föräldrar gick i.

Hur ska ni, Finlands regering, kunna garantera att skolan i framtiden uppfyller de krav samhället ställer?

105

Meri-Porin koulu
Pori
Satakunnan vaalipiiri

Lyydia Tuominen

Koulutusjärjestelmän laadun takaaminen

Kunnat lakkauttavat pieniä kouluja, isoissa kouluissa on ilmanlaatuongelmia, luokkakoot suurenevät jne. Koulutoimeen kohdistuvat säästöt vaativat oppilailta jatkuvaa sopeutumista.

Millä konkreettisilla keinoilla hallitus aikoo taata suomalaisen koulutusjärjestelmän korkean tason ja jokaiselle opiskelijalle parhaat mahdolliset edellytykset opiskeluun?

106

Kaarisillan yhtenäiskoulu
Pori
Satakunnan vaalipiiri

Jesse Piispanen

Oppivelvollisuusiän nostaminen

Viimeisen vuoden aikana on suunniteltu oppivelvollisuusiän nostamista 17 vuoteen. Miksi tällaiseen toimenpiteeseen aiotaan ryhtyä, ja mitä hyötyä siitä olisi?

107

Porolahden peruskoulu
Helsinki
Helsingin vaalipiiri

Aki Särkiniemi -> Jere Tikka

Oppivelvollisuuden pidentäminen seitsemääntoista ikävuoteen

Hallituksen rakennepoliittisessa ohjelmassa on esitetty oppivelvollisuuden pidentämistä seitsemääntoista ikävuoteen. Vuonna 2012 yhteishaussa jäi ilman opiskelupaikkaa lähes 5 000 nuorta. Tämä voi johtaa yhteiskunnasta syrjäytymiseen. Esimerkiksi puolustusvoimien viimeaikaisiin hankintoihin (panssarivaunut ja ohjukset) on mennyt noin 300 miljoonaa euroa. Onko hallituksella määrärahoja oppivelvollisuuden pidentämiseen? Kumpaa hallitus pitää tärkeämpänä: asehankintoja vai nuorten syrjäytymisen ehkäisemistä?

108

Klaukkalan yläaste
Nurmijärvi
Uudenmaan vaalipiiri

Katainen???

Alli-Maija Mattila

Oppivelvollisuuden pidentäminen ja nuorten syrjäytyminen

Arvoisa puhemies!

Jyrki Kataisen hallitus aikoo korottaa oppivelvollisuuden pituutta yhdellä vuodella osana hallituksen rakenneuudistusta. Samaan aikaan ammattikoulujemme ja lukioidemme rahoitusta on vähennetty ja karsittu aloituspaikkoja. Muotiin on tullut etäopetus eli yritä oppia omin avuin.

Me nuoret olemme syvästi huolissamme julkisyhteisömme kiihtyvistä velkaantumisesta, sillä velan maksaa aina seuraava sukupolvi eli me. Siksi emme halua raskasta velkataakkaa harteillemme. Periaatteena pitää olla: ensin rahat, sitten uudistus. Eli mistä saadaan rahat niinkin massiiviselle uudistukselle kuin oppivelvollisuusiän korottaminen, kun tämän päivän koulutyön arki on jatkuvaa säästämistä? Onko tämä todella hyvä keino ehkäistä nuorten syrjäytymistä?

109

Eurajoen Yhteiskoulu
Eurajoki
Satakunnan vaalipiiri

Emin Karaca

Pakollinen koulutus

Suomessa on keskusteltu, että kaikki kävisivät peruskoulua 10 luokkaa tai jopa lukiotasoisena koulutuksen pakollisena. Miten todennäköistä on, että Suomeen tulee tämänkaltainen koulutusjärjestelmä?

110

Padasjoen yhtenäiskoulu
Padasjoki
Hämeen vaalipiiri

Lotta Tikkala

Yhteishaku-uudistuksen vaikutukset

Syksyllä 2013 astui voimaan toisen asteen yhteishaku-uudistus, joka koskettaa kaikkia peruskoulun päättäviä nuoria tämän kevään yhteishausta lähtien. Uudistus muutti yhteishakua esimerkiksi siten, että kun nuori ottaa vastaan saamansa opiskelupaikan, on hänen käytännössä suoritettava aloittamansa tutkinto loppuun, vaikka opintojen aloittamisen jälkeen kyseinen ala ei tuntuisikaan enää omalta. Ja tämä siitäkin huolimatta, että nuori ei olisi yhteishaussa päässyt sisään toivomaansa ensimmäiseen hakukohteeseensa vaan olisi joutunut tyytymään vähemmän mieluisaan koulutuspaikkaan. Toki opinnot voi edelleen keskeyttää ja hakea seuraavassa yhteishaussa uudestaan, mutta käytännössä on todella hankalaa päästä enää toivomalleen alalle opiskelemaan, koska keskeyttäessään aloittamansa opinnot oppilas menettää myös 14 yhteishakupistettä. Eikö tämän uudistuksen myötä näytä nyt siltä, että väliinpuotoajien ja syrjäytyneiden nuorten määrä tulee kasvamaan, kun realistista mahdollisuutta alan vaihtoon ei enää ole? Tällöin hallituksen ohjelmaan

kirjattu nuorisotakuukaan ei pysty toimimaan toivotulla tavalla. Ovatko siis hallitus ja erityisesti opetusministeri miettineet yhteishaku-uudistuksen vaikutuksia loppuun asti?

111

Ylistaron yläaste
Seinäjoki
Vaasan vaalipiiri

Valtteri Uotila

Nuoret ja yrittäjyys

Arvoisa Puhemies! Nykyään puhutaan nuorten huonosta työllistymisestä. Yrittäjyys olisi hyvä vaihtoehto monelle nuorelle. Koulussa ei käsitellä kovinkaan paljon yrittäjyyttä, eikä yhteiskuntaopin muuttaminen valinnaiseksi lukiassa ainakaan auttaisi asiaa. Miksi nuoria ei kannusteta tarpeeksi yrittäjyyteen, ja mitä hallitus aikoo tehdä asian parantamiseksi?

112

Otalammen koulu
Vihti
Uudenmaan vaalipiiri

Jussi Järvinen

Yrittämiskoulutus peruskoulussa

Suomeen tarvitaan uusia nuoria yrittäjiä. Suomessa on yli kolmekymmentätuhatta peruskoulun suorittanutta 15–24-vuotiasta, jotka eivät käy koulussa tai töissä. Moni näistä voisi sopia yrittäjäksi. Miksi he eivät ole yrittäjiä? Heillä ei ole tietoa mitä yrittäminen on. Voitaisiinko yrittämistä opettaa peruskoulussa valinnaisaineena tai jopa pakollisena aineena? Miten nuorten yrittäjähenkisyyttä saataisiin kasvatettua?

113

Pielisjoen koulu
Joensuu
Pohjois-Karjalan vaalipiiri

Pietu Heiskanen

Yrittäjyyskasvatus pakolliseksi oppiaineeksi peruskouluun

Arvoisa puhemies!

Hallitusohjelmassa todetaan suomalaisen yhteiskunnan perustuvan ahkeruudelle, työn ja yrittäjyyden kunnioittamiselle, tasa-arvolle, yhteisvastuulle sekä toisistamme välittämislle. Kuitenkin työpaikat häviävät Suomesta ja etenkin nuorten työttömien määrä kasvaa. Osa nuorista on passiivisia, ja halu kantaa vastuuta loistaa poissaolollaan. Nuoria pitäisi ohjata tekemään parhaimpansa ja asettamaan itselle tavoitteita.

Työelämästä syrjäytymisen ehkäiseminen ja oleiluyhteiskunnan aktivointi ovat yrittäjyyskasvatuksen keskeisiä tavoitteita. Jokaisen suomalaisen koulutuksen läpikäyneen tulee tietää, miksi työtä kannattaa ja pitää tehdä siitäkin huolimatta, että ilman sitä tulee ehkä toimeen. Yrittäjyyskasvatukseen liitetään arvoja, kuten riskinotto-kyky, itseluottamus ja virheistä oppiminen. Näitä ei kuitenkaan painoteta riittävästi koulutusta ohjaavissa opetussuunnitelmissa.

Kysynkin: Mitä hallitus aikoo tehdä lisätäkseen nuorten työn kunnioittamista ja pitäisikö yrittäjyyskasvatus sisällyttää opetussuunnitelmaan omana oppiaineena etenkin peruskoulussa?

114

Nurmijärven yhteiskoulu
Nurmijärvi
Uudenmaan vaalipiiri

Annika Leino

Taide- ja taitoaineiden määrä

Arvoisa puhemies!

Koulussa taide- ja taitoaineet ovat ikään kuin taukoja normaalista opiskelusta. Niistä nuori saa myös hyviä mahdollisuuksia olla luova ja ilmaista itseään. Taide- ja taitoaineet lisäksi kehittävät rohkeutta ja itsevarmuutta, joilla on suuri merkitys esimerkiksi työnhaussa ja sosiaalisissa kanssakäymisissä. Näiden aineiden opiskelusta on siis monelle koululaiselle suurta hyötyä myös tulevaisuuden kannalta. Miten hallitus näkee mahdollisuuden lisätä taide- ja taitoaineiden määrää yläkoulussa ja lukiossa, kun koulujen tuntijakoa uudistetaan?

115

Sompion koulu
Kerava
Uudenmaan vaalipiiri

Katainen

Ilari Salmi

Tulevaisuuden maailma haastaa koulun

Suomi on suurten haasteiden edessä. Hyvinvointivaltiota ei pystytä säilyttämään, ellei keksitä uusia vientiartikkeleita, joita osaisimme myös myydä. Mielestämme tulevassa opetussuunnitelmassa koulun pitäisi olla kiinteämmin osa muuttuvaa yhteiskuntaa, jotta koulu vastaisi tuleviin haasteisiin.

Painottaako hallitus tulevaisuuden koulussa tarpeeksi tietotekniikkaa, ilmaisutaitoa ja yhteiskuntaoppia; opetetaanko tarpeeksi tiedon hankkimista ja yrittämistä?

116

Vinkkilän koulu
Vehmaa
Varsinais-Suomen vaalipiiri

Setti Pirkola

Tieto- ja viestintäteknikka opetussuunnitelmassa

Tieto- ja viestintäteknikka kehitty koko ajan. Opiskelukin on yhä enemmän siirtymässä sähköiseksi. Olisiko mahdollista, että TVT tulisi pakolliseksi aineeksi opetussuunnitelmaan jo seiskalla ja korvaisi "pakkoruotsin"?

117

Kiviniityn koulu
Kokkola
Vaasan vaalipiiri

Joona Karhu

Venäjän kielen opiskelu Suomessa

Arvoisa puhemies!

Ruotsin kieli on pakollinen oppiaine Suomen kouluissa. Monissa, erityisesti Itä-Suomen kunnissa ruotsin kielen käyttö on kuitenkin hyvin vähäistä, kun taas venäjän kieltä tarvitaan yhä enemmän esimerkiksi turismin lisääntyessä. Miksi pakollista ruotsin kielen opiskelua ei voisi halutessaan vaihtaa venäjän kielen opiskeluun?

118

Taivalkosken Yläkoulu
Taivalkoski
Oulun vaalipiiri

Petra Liimatta

Suomen koulutusjärjestelmän kehitysehdotus

Arvoisa puhemies!

Suomen koulutusjärjestelmää kehutaan maailmalla paljon, ja sen kehittämiseksi haluaisin esittää

kysymyksen liittyen koulutusjärjestelmäämme. Mielestäni peruskouluihin, ja erityisesti ala-asteisiin voitaisiin lisätä valinnanvapautta esimerkiksi kielten opiskelussa. Ruotsin kielen opiskelu voitaisiin vaihtoehtoisesti aloittaa jo ala-asteella, esimerkiksi viidennellä luokalla, jolloin sen opiskelemisen voisi mahdollisesti lopettaa aikaisemmin. Englanti säilytettäisiin samalla paikallaan, mutta ruotsin tilalla voisi opiskella esimerkiksi saksaa tai venäjää. Näin voisimme kehittää koulutusjärjestelmäämme ja pitää sen maailman kärjessä. Mitä mieltä hallitus on tästä?

119

Klaukkalan yläaste
Nurmijärvi
Uudenmaan vaalipiiri

Aleksanteri Vuoristo

Uskonnonopetus peruskoulussa ja lukiossa

Arvoisa puhemies!

Usko on jokaisen oma asia. Pelkästään kristinuskon opettaminen on erittäin kapeakatseista, ja jos opetus olisi uskontoneutraalia ja esimerkiksi tarkastelisi lukuisia eri uskontoja puolueettomasta näkökulmasta, jokainen voisi uskontotaustastaan riippumatta osallistua opetukseen. Tämä säästäisi resursseja, ja lisäksi opetuksesta saatavan yleissivistyksen määrä olisi suurempi ja auttaisi paremmin ymmärtämään muiden uskontokuntien edustajia. Mainittakoon, että Ruotsi on siirtynyt samankaltaiseen systeemiin jo vuonna 1962.

Tällä hetkellä uskonnonopetus vain raapaisee muiden maailmanuskontojen pintaa siinä missä luterilainen oppi käsitellään perin juurin. Jos on kiinnostunut oppimaan enemmän omasta uskonnostaan, voi mennä kirkkoon papin kanssa puhumaan, sillä koulun tehtävä ei ole toimia luterilaisen kirkon äänikanavana nuorille. Voisiko nykymuotoisen uskonnonopetuksen korvata uskontotiedolla?

120

Harjunrinteen koulu
Riihimäki
Hämeen vaalipiiri

Janne Yrjö-Koskinen

Uskonto vai elämäkatsomustieto?

Uskonnonopetus suomalaisissa kouluissa ei ole ainakaan periaatteessa tunnustuksellista, mutta ilmeisesti näin ei kuitenkaan ole kaikissa kouluissa. Joissain maissa ollaan luopumassa uskonnon opetuksesta ja siirtymässä kokonaan yhteiseen uuteen oppiaineeseen, joka sopisi kaikille uskonnosta tai katsomuksesta riippumatta. Suomessakin asiasta on keskusteltu ainakin julkisuudessa. Evankelisluterilaiseen kirkkoon kuulumattomat oppilaat voivat valita, opiskelevatko uskontoa vai elämäkatsomustietoa. Miksi evankelisluterilaiseen kirkkoon kuuluvilla oppilaila ei

ole samaa oikeutta? Lapsihan ei itse voi valita, mihin kirkkokuntaan kuuluu.

121

Nokianvirran koulu
Nokia
Pirkanmaan vaalipiiri

Iina Vahteri

Uskonnon opetuksen korvaaminen uskonto- ja kulttuuritiedolla

Monessa suomalaisessa koulussa vallitsee nykyään monikulttuurinen ilmapiiri. Oppilaat edustavat monia eri uskonnollisia ryhmiä tai ovat uskontokuntiin kuulumattomia. Kulttuureihin ja uskontoihin liittyvien tapojen tunteminen on olennainen osa yleissivistystä. Mikä on hallituksen näkemys uskonnon opetuksen korvaamisesta kaikille oppilaille yhteisellä ja pakollisella uskonto- ja kulttuuritiedolla?

122

Helsingin yliopiston Viikin normaalikoulu
Helsinki
Helsingin vaalipiiri

Aino Porola

Uskontotiedon opetus

Milloin Suomessa voidaan kouluissa siirtyä käytäntöön, että kaikille luokan oppilaille voidaan opettaa uskontotietoa samassa ryhmässä?

123

Teuvan yhteiskoulu
Teuva
Vaasan vaalipiiri

Laura Haapaniemi

Lukion uusi tuntijako 2016

Lukioon on suunnitteilla uusi tuntijako vuodeksi 2016. Kuitenkin kurssimäärä pysyy samana. Miten tästä lukiouudistuksesta hyödytään, ja miten se vahvistaa yleissivistystä?

124

Nissnikun koulu
Kirkkonummi
Uudenmaan vaalipiiri

Riikka Hellgren

Lukion tuntijakouudistus

Arvoisa puhemies!

Viime aikoina on esitelty lukion tuntijakouudistusta. Uudistus toteutettaisiin niin, että historian opetustunnit muuttuisivat valinnaisiksi ja uskonnon opetustunneista yksi kurssi olisi pakollinen. Nykyajan maailman tapahtumat peilautuvat myös osittain historiallisista tapahtumista ja päätöksistä. On yleissivistystä tietää oman kansan historiasta ja sen vaikutuksesta nykypäivään. Väheksymättä uskontoa enemmistö kuitenkin pitää historian opetusta tärkeänä yleissivistyksen vuoksi.

Kysyisin opetusministeri Kiurulta: Mitkä ovat perusteet tälle suunnitellulle tuntijaolle?

125

Jussinpekan koulu
Sievi
Oulun vaalipiiri

Erika Puhto

Lukion opetussuunnitelman uudistus

Lukion opetussuunnitelmaa ollaan muuttamassa ja on suunniteltu, että muun muassa historian pakollisten kurssien määrää vähennetään radikaalisti. Tästä on vaarana se, että lukio ei enää ole aidosti yleissivistävä oppilaitos. Arvoisa opetusministeri, onko mielestänne tarpeellista, että tulevilla ylioppilailla on hyvät perustiedot historiasta?

126

Arppen koulu
Kitee
Pohjois-Karjalan vaalipiiri

Mirka Nieminen

Historian valinnaisuus lukion opetussuunnitelmassa tulevaisuudessa

Arvoisa puhemies! Olen huolissani kaavailuista vähentää historian opetusta lukiossa. Tiedetään, että on kovin vaikeaa nähdä tulevaisuuteen, jos ei tiedetä, miten nykyhetkeen on tultu. Mielestäni tämän päivän maailmassa tarvitaan ehdottomasti menneisyyden ja kulttuurin parempaa tuntemusta, ja sen perinnön siirtämisessä lukiolla yleissivistävänä oppilaitoksena on erittäin tärkeä tehtävä. Arvoisat ministerit, mitä mieltä olette kaikille yhteisen historian opetuksen merkityksestä? Onko meillä varaa lyhytnäköisillä valinnoilla mitätöidä aikaisempien sukupolvien työ ja sen merkitys?

127

Pielisjoen koulu
Joensuu
Pohjois-Karjalan vaalipiiri

Anniina Kaari

Yleissivistyksen tulevaisuus

Arvoisa puhemies!

Viime joulukuussa opetusministeriön asettama työryhmä luovutti kolme mallia, jotka muuttavat lukio-opetusta. Yhdessä näistä esitettiin, että esimerkiksi historian opiskelu tulisi muuttaa lukiossa vapaaehtoiseksi. Historian tuntemus on tärkeää, koska meidän täytyy tietää, mistä tulemme, jotta voimme tietää, minne olemme menossa.

On huomattu, että monet ihmiset eivät edes tiedä päivämäärää, jolloin Suomi itsenäistyi. Se on käsittämätöntä, ja se on jo yksi syy, miksi historiaa ei missään nimessä tulisi muuttaa vapaaehtoiseksi.

En tarkoita, että valinnaisuus ja uudistaminen olisi huono asia. Täytyy kuitenkin muistaa, että historian tuntemus on avain tulevaisuuden ymmärrykseen.

Arvoisa opetusministeri, miten hallitus takaa historian tuntemuksen ja etenkin yleissivistävän opetuksen kattavuuden tulevaisuudessa?

128

Hämeenlinnan Yhteiskoulu
Hämeenlinna
Hämeen vaalipiiri

Nanna Karsikas

Sähköinen ylioppilastutkinto

Arvoisa Puhemies!

Ylioppilastutkinto muuttuu sähköiseksi syksyllä 2016. Asiaa on varmasti valmisteltu paljon, mutta haluaisin silti tuoda esille muutamia asioita. Nykyinen ruutuaikasuositus on maksimissaan 2 h/vrk, mutta ylioppilaskirjoituksissa ollaan kuusi tuntia. Kaikki eivät osaa kymmensormijärjestelmää,

joten kirjoittaminen voi olla hidasta. Onko kouluilla varaa hankkia laitteita? Entä onko varauduttu hakkerointiin tai muihin turvallisuuskysymyksiin? Miten nämä asiat on otettu suunnitelmissa huomioon?

129

Opintien koulu
Loimaa
Varsinais-Suomen vaalipiiri

Kaisa Mäki-Mantila

Kuntien mahdollisuus uuden teknologian hankkimiseen opetuskäyttöön

Arvoisa puhemies!

Viimeisin Pisa-tutkimus osoittaa, että suomalaisten nuorten osaamisen taso on laskenut. Yhtenä keinona oppimistulosten parantamiseksi on harkittu, että kouluissa otettaisiin käyttöön uutta teknologiaa, esim. iPadeja. Kuitenkin kuntien nykyinen taloudellinen tilanne on johtanut säästötoimiin myös opetuksessa. Monissa kunnissa, kuten esim. meillä Loimaalla, opettajia on jopa lomautettu. Kysyisinkin opetusministeri Kiurulta, mitä hallitus aikoo tehdä mahdollistaakseen kunnille uusien opetusvälineiden hankkimisen.

130

Vinkkilän koulu
Vehmaa
Varsinais-Suomen vaalipiiri

Juho Petrell -> Juho Isolauri

Korvamerkitty raha opiskelussa käytettävää tietotekniikkaa varten

Opiskelut sähköistyvät koko ajan. Alueen koulujen tietotekniikka on hyvin eriarvoisessa asemassa. Toisissa kouluissa opiskelun apuna ovat tabit ja smartboardit, ja toisissa kouluissa toimitaan edelleen diaprojektorin ja piirtoheittimen avulla. Miten tätä eriarvoisuutta voitaisiin kaventaa? Olisiko mahdollista osoittaa selkeästi kunnille korvamerkittyä rahaa opiskelussa käytettävää tietotekniikkaa varten?

131

Keravanjoen koulu
Kerava
Uudenmaan vaalipiiri

Noora Kyyrö

Sähköiset oppimisympäristöt

Ylioppilaskirjoituksissa suunnitellaan siirtymistä sähköiseen muotoon. Miten hallitus voi taata, että myös maamme kaikissa peruskouluissa aloitetaan siirtyminen sähköisiin oppimisympäristöihin?

132

Vesilahden yläaste
Vesilahti
Pirkanmaan vaalipiiri

Carita Frangén

Opetussuunnitelman uudistaminen

Peruskoulujen opetussuunnitelmat ovat uudistumassa. Miten hallitus varmistaa sen, että toiminnallisten opetusmenetelmien käyttö tulevaisuudessa peruskouluissamme lisääntyy?

133

Gumeruksen koulu
Siikajoki
Oulun vaalipiiri

Maria Klaavo

Opetussuunnitelma 2016

Kouluissa yhä useat oppilaat joutuvat kokemaan kiusaamista ja yhä useammat voivat huonosti. Monissa oppilaitoksissa on jo tukioppilastoimintaa oppilaiden tueksi. Sitä ei kuitenkaan ole vielä kaikissa kouluissa. Vuonna 2016 Suomen kouluissa on määrä ottaa käyttöön uusi opetussuunnitelma. Aikooko hallitus antaa lisää aikaa ja resursseja koulujen tukioppilastoimintaan?

134

Kesälahden koulu
Kitee
Pohjois-Karjalan vaalipiiri

Riikka Tynkkynen

Vanhempien tulot ja opintoraha

Vanhempien elatusvelvollisuus lakkaa lapsen täyttäessä 18 vuotta. Entä jos hyvätuloiset vanhemmat eivät halua tukea nuorta sen jälkeen taloudellisesti? Miksi edelleen vanhempien tulot vaikuttavat itsenäisesti asuvan nuoren aikuisen opintorahaan?

135

Vihannin yläkoulu
Raahe
Oulun vaalipiiri

Erika Sikala

Vanhempien tulojen vaikutus opintotukeen

Vanhempien elatusvelvollisuus loppuu lapsen täytettyä 18 vuotta. Miksi sitten vanhempien tulot vaikuttavat vielä 21-vuotiaankin opintotuen määrään?

136

Vihannin yläkoulu
Raahe
Oulun vaalipiiri

Anna-Reetta Aitto-oja

Opintotuen ikäraja

Moni nuori ei löydä paikkakunnaltaan jatko-opiskelupaikkaa, joten muuttaminen olisi miltei välttämätöntä. Rahallisesti tämä voi olla vaikeaa, koska opintotukea saa vasta 17-vuotiaana. Lapsilisällä ei maksa asumisen kuluja, ruokaa ja opiskelukirjoja. Miksi siis opintotukea saa vasta täytettyään 17 vuotta?

137

Pohjois-Hervannan koulu
Tampere
Pirkanmaan vaalipiiri

Emmi Lammi

Kouluruokailun määrärahat suuremmiksi

Kouluruokailuun varatut määrärahat ovat nykyisin kunnissa niin pienet, että koulujen keittiöt eivät pysty ostamaan niillä monipuolisia raaka-aineita, joista oppilaille voitaisiin valmistaa terveellistä ja hyvänmakuista ruokaa.

Onko valtiolla mahdollisuutta kohdentaa lisää rahaa kouluruokailuun, jotta kouluruoan suosio saataisiin palautettua?

138

Ehnroosin koulu
Mäntsälä
Uudenmaan vaalipiiri

Roosa Katiskoski

Kouluruokailun kehittäminen

Kouluruoka tarjoaa monelle nuorelle päivän tärkeimmän aterian, mutta useissa kunnissa kouluruokaa valmistetaan kustannussyistä suurissa laitoskeittiöissä teollisesti, joten ravintosisältö ja maku ovat usein huonoja. Voisiko hallitus suunnata korvamerkittyä rahallista tukea erityisesti kouluruokailun kehittämiseen?

139

Orimattilan yhteiskoulu
Orimattila
Hämeen vaalipiiri

Olli Mattila

Koulukuraattoreiden ja -psykologien määrä

Koulukuraattoreita ja -psykologeja on liian vähän. Samanaikaisesti yhä useampi oppilas tarvitsisi apua ja tukea opiskelussaan. Mitä hallitus aikoo tehdä ongelman ratkaisemiseksi?

140

Virolahden yläaste
Virolahti
Kymen vaalipiiri

Huovinen

Miika Silander

Lasten ja nuorten hyvinvoinnin takaaminen

Arvoisa puhemies! Lasten ja nuorten hyvinvointi on puhuttanut Suomessa viime vuosina. Yleisen suosituksen mukaisesti Suomessa tulisi olla esimerkiksi yksi psykologi 800 oppilasta kohti. Kuitenkaan pienimmissä kunnissa ei ole välttämättä lainkaan omaa koulupsykologia, ja suuremmissa kunnissa yhdellä psykologilla saattaa olla yli 2 000 oppilasta. Miten kyetään luomaan terve ja turvallinen oppimisympäristö ja ehkäistään nuorten syrjäytymistä?

141

Simonkylän koulu
Vantaa
Uudenmaan vaalipiiri

Arthur Rinne

Koulujen home- ja sisäilmaongelmat

Arvoisa herra Puhemies!
Suuri osa Suomen kouluista kärsii vakavista home- ja sisäilmaongelmista. Nämä samaiset koulut ovat tuhansien koululaisten ja aikuisten työpaikkoja. Mitä hallitus aikoo tehdä, jotta me kaikki lapset, nuoret ja aikuiset saisimme työskennellä turvallisessa ja terveessä työympäristössä?

142

Lahden yhteiskoulu
Lahti
Hämeen vaalipiiri

Carita Helminen

Koulujen sisäilmaongelmat

Arvoisa puhemies!
Muun muassa Lahden alueella on viime vuosina monissa kouluissa ilmennyt vakavia sisäilmaongelmia. Tilanne vaikuttaa mahdollisuuksiin oppia, kouluviihtyvyyteen sekä terveydentilaan myös tulevaisuudessa. Pidetäänkö nuorten oloja ja terveyttä tärkeänä? Mitä ongelmalle on tehty ja on tulevaisuudessa tarkoitus tehdä?

143

Lintumetsän koulu
Espoo
Uudenmaan vaalipiiri

Nora Simanainen

Koulujen sisäilmaongelmat

Koulujen sisäilmaongelmia on tullut ilmi lähiaikoina. Uusien koulurakennusten remontti ja uudelleenrakentaminen on kallista sekä pakottaa oppilaat käymään koulua väistötiloissa joskus pitkänkin matkan päässä. Miten hallitus aikoo toimia, jotta sama tilanne ei toistuisi?

144

Tapiolan koulu
Espoo
Uudenmaan vaalipiiri

Venla Ailasmäki

Home- ja sisäilmaongelmat kouluissa

Arvoisa puhemies!

Haluaisin esittää kysymykseni opetusministeri Krista Kiurulle.

Home- ja sisäilmaongelmaiset koulut ovat tällä hetkellä ajankohtainen ongelma Suomessa. Monta nuorta altistuu ja saa erilaisia terveydellisiä haittoja ja oireita, sekä kerran altistunut on aina herkempi altistumaan uudelleen. Väistötilojen saaminen ja vanhojen rakennusten korjaus on hidasta ja hankalaa. Opetus ja oppiminen kärsivät oireilevien opettajien lähdöstä, ja osa oppilaista joutuu vaihtamaan koulua. Miksi koulujen parempien, puhtaiden tilojen saamista viivytellään suotta, vaikka selvästi nähdään, missä kouluissa oppilaat eivät voi hyvin? Jos alkuperäisiä rakennuksia ei ole varaa korjata tai se viivästyy, miksei väistötilojen saamista voida yrittää nopeuttaa?

145

Kontiolahden koulu
Kontiolahti
Pohjois-Karjalan vaalipiiri

Katainen

Iisa Pantsari

Oppisopimuskoulutus

Onko oppisopimuskoulutuksessa mahdollista korottaa esim. työnantajan tukea tai laskea opiskelijan palkkaa koulutusajalta? Oppisopimuskoulutus on nuorille mieluinen opiskelumuoto, mutta vain harvat pääsevät tähän koulutukseen.

146

Jalasjärven yläaste
Jalasjärvi

Katainen???

Vaasan vaalipiiri

Jonna Alkula

Opiskelupaikkojen vähennys

Hallitus on kaavailut, että Suomesta tulee maailman osaavin kansa vuoteen 2020 mennessä, mutta vuoteen 2016 mennessä Suomesta vähennetään n. 7 000 2. asteen opiskelupaikkaa. Miten siis Suomesta voi tulla maailman osaavin kansa, kun opiskelupaikkoja vähennetään?

147

Rukan koulu
Kuusamo
Oulun vaalipiiri

Niko Tuovila

Koulutuksen alueellinen tasa-arvoisuus

Hallitus on päättänyt säästää toisen asteen koulutuspaikoista. Miten nuorten koulutuksen alueellinen tasa-arvoisuus turvataan Suomessa?

148

Länsi-Porin koulu
Pori
Satakunnan vaalipiiri

Jasper Kosonen

Koulutuksen vastaavuus työmarkkinoiden tarpeisiin

Suomesta on kadonnut viimeisen kymmenen vuoden aikana 100 000 teollisuuden työpaikkaa. Lisäksi Elinkeinoelämän tutkimuslaitos ETLA arvioi, että tietotekniikan kehitys veisi tulevaisuudessa kolmanneksen nykyisistä työpaikoista. Kysynkin opetusministeri Krista Kiurulta, mitkä voisivat olla ne koulutuspoliittiset keinot, joilla koulutus vastaisi paremmin työmarkkinoiden tarpeita.

149

Perniön yhteiskoulu
Salo
Varsinais-Suomen vaalipiiri

Otto Liias

Koulutuspaikan vaihtamisen joustavuus

Arvoisa puhemies!

Yhteishaussa yhdeksännen luokan oppilaat saavat tuntuva määrän lisäpisteitä muihin hakijoihin verrattuna. Vaarana on, että koulutuspaikan vaihtamisesta tulee vaikeampaa, jos ei heti tiedä, mitä tulevaisuudessa aikoo opiskella. Mitä hallitus aikoo tehdä, ettei koulutuspaikan vaihtamiselle tule kohtuuttomia esteitä?

150

Kaukajärven koulu
Tampere
Pirkanmaan vaalipiiri

Tittamari Paavola -> Tuuli Marenki

Nuorten syrjäytyminen peruskoulun jälkeen

Hiljattain on julkaistu uutinen, jonka mukaan 3/4 suomalaisista määräisi lisäopetuksen pakolliseksi sellaisille nuorille, joilla ei ole tiedossa työ- tai opiskelupaikkaa peruskoulun yhdeksännen luokan jälkeen.

Tällä pyritään vähentämään nuorten syrjäytymisriskiä, jonka uskotaan kasvavan, jos joutenolo pitkittyy peruskoulun päättymisen jälkeen. Syrjäytyminen ei kuitenkaan kosketa kaikkia välivuoden pitäjiä.

Kuinka paljon tämä muutos vaikuttaisi syrjäytyneiden nuorten määrään, ja olisiko parempi, jos toimittaisiin tapauksittain eli pakollinen lisäopetus määrättäisiin vain tietyille oppilaille?

151

Kartanon koulu
Järvenpää
Uudenmaan vaalipiiri

Essi Halonen

Koulukiusaaminen

Arvoisa puhemies!

Koulukiusaaminen on edelleen yleinen ongelma Suomen kouluissa. Lisäksi monet oppilaat kokevat syrjivää ja eriarvoista kohtelua. Suomen lainsäädännössä ei ole selkeää mainintaa koulukiusaamisen ehkäisemiseksi. Kysyn opetusministeri Krista Kiurulta: Mitä hallitus osaltaan aikoo tehdä koulukiusaamisen vähentämiseksi?

Tikkakosken koulu
Jyväskylä
Keski-Suomen vaalipiiri

Huovinen

Sofia Gabriella Hassinen

Nuorten huumekeuilut

Arvoisa puhemies!

Koulussamme tehdyn terveystarkastuksen mukaan huumeiden käyttö on lisääntynyt ja saanti tullut helpommaksi nuorten keskuudessa. Olemme huolissamme meitä nuorempien sukupolvien tulevaisuudesta, koska huumekeuilut ovat jo nyt arkipäivää. Tämä asia on ilmennyt myös valtakunnallisissa kouluterveystarkastuksissa. Mitä hallitus aikoo tehdä asian muuttamiseksi parempaan suuntaan?

Maa- ja metsätalousministeri Jari Koskinen

153

Arppen koulu
Kitee
Pohjois-Karjalan vaalipiiri

Arttu Hasunen

Lähiruokaa kouluhin ja muuallekin

Arvoisa puhemies! Äskettäin julkaistun tutkimuksen mukaan ulkomailta hankittavan ruuan osuus julkisessa ruuanhankinnassa on peräti 37 %. Kummastuttaa, että lautasellinen päivittäistä kouluruokaa on tuotettava eurolla eikä keskuskeittiössä tiedetä, mistä kotimainenkaan ruoka on peräisin tai miten pitkän matkan se on kulkenut ennen käyttöään. Onko tässä mitään järkeä maailmassa, jossa pitäisi ajatella myös ympäristövaikutuksia? En tyydy enää vastaukseen, että se on edullisinta. Esimerkiksi veropolitiikalla voitaisiin edistää lähiruuan hankkimista kouluille ja muuhun julkiseen ruokahuoltoon. Mitä suunnitelmia hallituksella on lähiruuan suosimiseksi ja kuljetusten ympäristövaikutusten pienentämiseksi?

154

Keskuskoulu
Forssa
Hämeen vaalipiiri

Tuuli Mäkilä

Susien suojelu

Viime vuosien aikana susikanta on pienentynyt huomattavasti. Määrä on laskenut jopa kriittiselle tasolle. Tästä huolimatta susia metsästetään Suomessa. Onko asialle tehtävissä jotakin, vai kuoleeko susi sukupuuttoon Suomessa?

155

Huhdin koulu
Urjala
Pirkanmaan vaalipiiri

Iiro Nuikka

Lähiruoan myynnin vaikeus

Viime aikoina on julkisuudessa ollut paljon keskustelua niin sanotun raakamaidon myynnistä. Ehdotettiin jopa, että maidossa tulisi olla varoitus mahdollisista terveysvaaroista, kuten esimerkiksi tupakassa. Maito kuitenkin tarkistetaan huolellisesti päivittäin tilalla, ja sen lisäksi siitä otetaan bakteerinäytteet meijeriin useita kertoja kuukaudessa. Miksi terveellisen ja ravitsevan lähiruoan myynnistä pyritään tekemään vaikeaa, kun samaan aikaan puhutaan lähi- ja luomuruoan kehittämisestä?

Elinkeinministeri Jan Vapaavuori

156

Jalasjärven yläaste
Jalasjärvi
Vaasan vaalipiiri

Jenniina Sivula

Perusteellisuuden säilyminen Suomessa

Bruttokansantuote laskee, valtion verotulot laskevat, ja perusteellisuus katoaa halvemman työvoiman maihin. Tuotekehitys siirtyy viiveellä perässä. Mihin konkreettisiin toimiin hallitus aikoo ryhtyä perusteellisuuden säilyttämiseksi Suomessa ennen kuin on myöhäistä?

157

Uotilanrinteen peruskoulu
Rauma
Satakunnan vaalipiiri

Tilda Lindqvist -> Meri Koivusalo

Riskitön energiantuotanto

Arvoisa puhemies!

Eikö Suomen olisi jo aika suunnata resurssit uusiutuvaan riskittömään energiantuotantoon? Suomi ottaa muita maita omistamaan ydinvoimaloitaan, ja kohta myös niillä tuotettu sähkö viedään ulkomaille pilkkahintaan. Kaikki haitat ja onnettomuusriskit jäävät meille ja tuleville sukupolvillemme. Olkiluoto 3 on jo täysi katastrofi kustannuksiltaan ja riskeiltään. Ydinvoiman tuottaman energian hintaan pitää laskea myös voimalan purkutyöt tulevaisuudessa, jotka ovat noin kaksinkertaiset rakentamiseen verrattuna. Miksi Suomi yrittää saada keinolla millä hyvänsä ydinvoimaa, kun muu kehittynyt maailma pyrkii siitä eroon?

158

Laihian keskuskoulu
Laihia
Vaasan vaalipiiri

Vilma Marttila

Energiantuotannon tulevaisuus

Arvoisa puhemies!

Esimerkiksi pohjalaismaakunnissa on vireillä kolmisenkymmentä tuulivoimahanketta, ja alue on ollut jo 20 vuotta edelläkävijä tuulivoiman rakentamisessa. Ilmeisesti uusiutuva energiantuotanto tarvitsee kuitenkin rinnalleen myös perusenergian tuotantoa ydinvoiman muodossa.

Viime aikojen kannanotot kumpaakin tuotantomuotoa kohtaan ovat kuitenkin olleet aiempaa kriittisempiä johtuen niin tuulivoimaloiden kuin mahdollisen uuden ydinvoimalankin aiheuttamista haitoista ympäristölle ja asumiselle.

Miten kansallinen ja luotettava energiantuotanto oikein tulevaisuudessa aiotaan Suomessa taata?

159

Lintumetsän koulu
Espoo
Uudenmaan vaalipiiri

Miikka Raatikainen

Patenttilain muuttaminen

Jos ainoastaan yhdellä yrityksellä on oikeus valmistaa tiettyä tuotetta, on sillä mahdollisuus hinnoitella tuote vapaasti muista tahoista riippumatta. Tämä aiheuttaa hintojen suurta nousua esimerkiksi lääketuotteissa, jotka kilpailun puuttuttua ovat ylihinnoiteltuja. Miten hallitus olisi valmis muuttamaan Suomen patenttilakia?

160

Savonlinnan normaalikoulu
Savonlinna
Etelä-Savon vaalipiiri

Rebekka Räisänen

Suomen kilpailukyvyn parantaminen

Miten Suomen kilpailukykyä voitaisiin parantaa globaaleilla markkinoilla?

161

Kaitaan koulu
Espoo
Uudenmaan vaalipiiri

Urpilainen??

Juhani Kolehmainen

Yritysten verotus

Arvoisa puhemies!

Suomen talous on heikentynyt viime aikoina huomattavasti. Kotimaiset yritykset ovat taloudellisesti vaikeassa tilanteessa, mikä on näkynyt niiden toiminnan supistumisena, konkurseina ja työttömyyden kasvuna.

Mielestäni nykyinen yritysverotus ei kannusta yrityksiä kasvamaan ja työllistämään. Yritysten kasvua voisi kannustaa poistamalla yritysvero niiltä yrityksiltä, jotka investoivat voittonsa yrityksen toimintaan Suomessa. Tällöin voitaisiin samalla lakkauttaa osa valtion jakamista yritystuista.

Vastaavasti osinkotulojen verotusta voitaisiin kiristää. Nämä uudistukset kannustaisivat pk-yrityksiä kasvamaan ja luomaan uusia työpaikkoja.

Millä verokeinoilla hallitus aikoo tulevaisuudessa tukea ja kannustaa pk-yrityksien kasvua?

162

Anna Tapion koulu
Pälkäne
Pirkanmaan vaalipiiri

Juhani Rantanen

Yritystuet

Arvoisa Puhemies!

Mediassa on ollut paljon keskustelua yrityksille suunnattavista avustuksista. Avustukset jaetaan lähes aina suurituottoisille yrityksille. Näistä yrityksistä suurin osa kiertää veronsa tytär-/emoyhtiöidensä kautta veroparatiiseihin. Kysyn elinkeinoministeriltä: Millä perusteilla tukia jaetaan lähes ainoastaan suurille yrityksille, vaikka suurimman osan Suomen yritysveroista maksavat kuitenkin Pk-yritykset?

163

Hepolan koulu
Kemi
Lapin vaalipiiri

Joonas Galab

Yritysten kannattavuus

Arvoisa puhemies!

Useat suomalaiset yritykset vähentävät työpaikkoja tai jopa lopettavat toimintansa. Miten hallitus aikoo toimia säilyttääkseen yritysten kannattavuuden ja pitääkseen Suomen kilpailukykyisenä?

Huhdin koulu
Urjala
Pirkanmaan vaalipiiri

Tuukka Ahvenus

Pienten yritysten mahdollisuus lisäkrytointeihin

Suomen yrityksistä valtaosa on kooltaan pieniä. Nämä yritykset työllistäisivät lisää työntekijöitä, mutta uuden työntekijän palkkaaminen on pienelle yritykselle taloudellisesti vaikeaa, jopa mahdotonta, korkeiden palkan sivukulujen takia. Mitä hallitus tulee tekemään tässä asiassa, jotta pienten yritysten olisi mahdollista palkata lisää uusia työntekijöitä? Näin työttömyys saataisiin alenemaan ja työpaikkoja olisi muuallakin kuin ainoastaan kasvukeskuksissa.

Sosiaali- ja terveysministeri Paula Risikko

165

Rauman normaalikoulu
Rauma
Satakunnan vaalipiiri

Kristiina Aarnio

Tupakoinnin vähentäminen

Arvoisa puhemies!

Tupakointi on vähentynyt viime vuosina, mutta on silti vielä melko yleistä nuorten keskuudessa. Kysyisin sosiaali- ja terveysministeri Risikolta: Olisiko mahdollista lopettaa tupakanmyynti kokonaan tai edes nostaa tupakan myynnin ikärajaa ja siten turvata nuorten terveys?

Ympäristöministeri Ville Niinistö

166

Helsingin yliopiston Viikin normaalikoulu
Helsinki
Helsingin vaalipiiri

Tekla Kosonen

Ilmastolaki

Milloin hallitus antaa esityksen ilmastolaista, ja tuleeko se koskemaan myös yksityistä sektoria?
